ମାଡ୍ରାସ ମେଲ
28490

ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍

ଲେଖକ :

× ଶ୍ରୀ ହରହର ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ×

ପ୍ରକାଶକ :

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର

କଟକ-୨

ପ୍ରଥମ :—୧୯୫୪

ଦ୍ୱିତୀୟ—୧୯୫୮

ତୃତୀୟ ପ୍ରକାଶ—୧୯୬୨

ପ୍ରକାଶକ—

ଶ୍ରୀ ହରିହର ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଉତ୍କଳବାଣୀ ମନ୍ଦିର

କଟକ—୨

ମୁଦ୍ରାକର—

ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ,

ବିମଳା ପ୍ରେସ, କଟକ-୨

ମୂଲ୍ୟ

ଏକଟଙ୍କା

ଏମାନେ ଏତେ ବ୍ୟଗ୍ର ଓ ସତର୍କ କାହିଁକି ? କିଏ ଏ ତିନି ଜଣ ? ସତେ କଣ ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଛି ଅଶାନ୍ତିର ବାର୍ତ୍ତା ଜଡ଼ିତ ? ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଏତେ ସାବଧାନତା କାହିଁକି ? ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

× × ×

ଦିନର ଆଲୋକ କେତେବେଳୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ସତେ ଅବା ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ରାକ୍ଷସୀ ତା'ର କଳାରଙ୍ଗର ପଣତରେ ସାରା ଦୁନିଆକୁ ଢାଙ୍କି ଦେଇଥିଲା । ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଲ୍ ଷ୍ଟେସନ—ଏଇ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ଅନ୍ଧକାରରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଛି । ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମର ଏପାଖରୁ ସେପାଖ ଯାଏ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଦୀପ୍ତିହୀନ ତାରକା ପରି ଅଦୂରସ୍ଥ ସିଗ୍‌ନାଲ ଖମ୍ବର ଆଲୋକ ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭରେ ନିଜର କେବଳ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଜଣାଇ ଦେଉଥିଲା । ରାତି ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ନଅଟା ହେବ । ଜନ କୋଳାହଳ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ଉଠୁଛି । ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍ ଆସିବାକୁ ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅଛି ।

ପୌଷର ହେମାଳ ପବନରେ ଦେହ ଥରି ଉଠୁଛି । ଯାତ୍ରୀ–ଗୁଡ଼ିକ ଯାନଯୁକ୍ତ ହୋଇ ବସି ଯାଇଚନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍‌କୁ । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଜଣେ ସାହେବୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା । ହାତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚମତ୍କାର ସୁଟ୍‌କେସ୍, ମୁହଁରେ ଚିନ୍ତାର ରେଖା; କୌଣସି କୌତୂହଳୀ ଲୋକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲେ ତାର ସେଇ ଚିନ୍ତା

ସେ ଉନ୍ନତ କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ନେଇ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ତାହା ବେଶ୍ ବୁଝି ନେବ । ଲୋକଟି କୌଣସି ଦିଗକୁ ନ ଚାହିଁ ସିଧା ଚାଲି ଯାଉଥିଲା ଲୋକ ଗହଳି ଭେଦକରି । ତାର ଅଜଣାରେ ଅଳ୍ପ ଟିକିଏ ପଛରେ ଚାଲିଯାଉଥିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଲୋକ । ସେଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣା ଯାଉଥିଲା, ସେ ଯେପରି ପ୍ରଥମ ଲୋକଟି ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରଖି ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଛି । ଦେହକୁ ତାର ଢାଙ୍କି ରଖିଥିଲା ଖଣ୍ଡିଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଗରମ କୋଟ୍ । ଆଖିରେ ଚଷମା, ମୁହଁରେ ନିଶଦାଢ଼ୀ ଭରା । ହାତରେ ପଟେ ଲୁହାର ବଳା । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସେ ଯେ ଜଣେ ଶିଖ୍ ତା ଯେ କେହି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମାନ କରି ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଆଖିରେ ଯେ ତାର ହିଂସ୍ର ଚାହାଣୀ ତା କେବଳ ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରି ପାରିବା ଅସମ୍ଭବ ।

ଏ ଦୁଇଟି ଲୋକର କିୟତ୍ ଦୂରରେ ଆଉ ଜଣେ ଯୁବକ ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଛି । ସତେ ଅବା ଯୁବକର ଆଖି ଦୁଇଟି ଏଇ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସତର୍କ ଭାବରେ ପହରା ଦେବା ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛନ୍ତି । ଏ ତିନିଜଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଜଣା ଯାଉଥିଲା, ଯେପରି ହରିଣ ପଛରେ ଛୁଟିଛି ହିଂସ୍ର ବାଘ ଏବଂ ବାଘ ପଛରେ ସତର୍କ ପଦକ୍ଷେପ କରୁଛି ସଶସ୍ତ୍ର ଶିକାରୀ । କାହାର ମନୋଭାବ କ'ଣ ତା ଜାଣିବା ଦୁରୂହ ।

ଷ୍ଟେସନ୍‌ର ଘଣ୍ଟି ଟିଣ୍ ଟିଣ୍ ହୋଇ ବାଜି ଉଠିଲା । ଟ୍ରେନ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିବାର ସଙ୍କେତ । ଶୀତକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ଯାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ନିଜର ଜିନିଷ ଧରି ଗାଡ଼ିରେ ଚଢ଼ିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । କୁଲିଗୁଡ଼ିକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ବଡ଼ବଡ଼ ଟ୍ରଙ୍କ, ବେଡ଼ିଂ ଇତ୍ୟାଦି ମୁଣ୍ଡରେ ଧରି ଠିଆହୋଇ ରହିଲେଣି । ସାହେବୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ଲୋକଟି ନିଜର ଚମଡ଼ା ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଧରି

ଟ୍ରେନ ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭାବରେ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନ୍ ଲାଇନ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ଶିଖ୍ ବେଶଧାରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଲୋକଟି ପ୍ରଥମ ଲୋକଆଡ଼କୁ ଠିକ୍ ସେଇପରି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଛି । ତୃତୀୟ ଯୁବକଟି ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଠିଆହୋଇ ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନଜର ରଖିଛି, ଯେପରି ସେମାନେ ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍ ନାମଧାରୀ ସେହି ବିରାଟ ଲୌହ ଦାନବ ଭୀଷଣ ଗର୍ଜ୍ଜନକରି ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ କମ୍ପାଇ ଷ୍ଟେସନରେ ଆସି ଠିଆ-ହେଲା । ଯାତ୍ରୀ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନେ ଚଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯାତ୍ରୀଙ୍କର କୋଳାହଳରେ ଏବଂ ଟ୍ରେନ୍‌ର ଚିତ୍କାରରେ ସ୍ଥାନଟି ପୂରି ଉଠିଥିଲା—ସତେ ଅବା ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଗୋଟାଏ ଦାନବର ଆବିର୍ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ବିଚଳିତ । ଚଢ଼ିବା ଓହ୍ଲାଇବା ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଟ୍ରେନ୍ ପୁଣି ତାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ସେଇ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ତିନିଜଣ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାର୍ଟ-ମେଣ୍ଟରେ ଚଢ଼ିଲେ । ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତିଟି କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ବସି ରହି ନିଜର ଗୁପ୍ତ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ପକେଟ୍‌ବୁକ୍ ବାହାର କରି କଣ ହିସାବ ଲେଖିବାରେ ଲାଗିଲା । ଶିଖ୍ ବେଶଧାରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଲୋକଟି ବିପରୀତ ପାଖରେ ବସି ଶୋଇବାର ଛଳନା କଲାପରି ଜଣା ଯାଉଥିଲା । କାରଣ ଟ୍ରେନ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ଠିଆ-ହେବା ମାତ୍ରେ ସତର୍କତା ସହକାରେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ସେ ଚାହିଁ ନେଇଥିଲା । ସେ ଯେପରି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଜର ଆଖି ଆଗରୁ ଅନ୍ତର କରିଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେନା । ତୃତୀୟ ଯୁବକଟି ଏ ଦୁହିଙ୍କର ମଝିରେ ବସି ଖଣ୍ଡିଏ "ଅପ୍‌ସରା ବନର ହତ୍ୟା" ବହି ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଉଥିଲା ସତ, ମାତ୍ର ନଥା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲାପରି ମୁଖଭାବରୁ

ଜଣା ଯାଉଥିଲା—ଏ ଦୁହିଁଙ୍କର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ବୋଧହୁଏ ତା'ର ପ୍ରଧାନ କାମ ବୋଲି ବାଛି ନେଇଥିଲା ।

ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଟଳିଟଳି ବସାକୁ ଫେରିଲେ ରାତି ବାରଟାରେ । ନିଶା ଖୁବ୍ ଧାରିଥିଲା । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଟଳିପଡ଼ି ତଳେ କଚାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ଆଖି ଦୁଇଟା ତାଙ୍କର ଲାଲ୍ ଲାଲ୍ । ଶରୀରର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଯେପରି ଏକଯୁଟ ହୋଇ ସେଇ ଚକ୍ଷୁପଥ ଦେଇ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରଥମ ସଙ୍କେତ ଜଣାଇ ଦେଉଛି ।

—"ନଟିଆ ! ଆବେ ନଟିଆ !" ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ସଦର ଦରଜାରେ କରାଘାତକରି ମାତାଲଭଙ୍ଗିରେ ଡାକିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଦରଜା ଖୋଲିଗଲା । କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁ କରୁ ନଟିଆ ଗାଲରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମଚାପୁଡ଼ା ପକେଇଲେ, ତାପରେ ନିଶା ଯୋରରେ ବିକଟ ହସ ହସି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ—ହାରାମଜାଦା ! ସାବାସ୍ । ମାତ୍ର ସେ ଯେତେ ଜୋରରେ ଚାପୁଡ଼ାଟି ଦେବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ନିଶାର ପ୍ରକୋପରୁ ତାର ମୂଲ୍ୟ ରହିଲା ନାହିଁ । ବିନା ଦୋଷରେ ଏପରି ଦଣ୍ଡପାଇ ନଟିଆ ସାମାନ୍ୟ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା— ବାବୁଙ୍କର ଅବସ୍ଥା, ସେଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବାଦ ନ କରି ତାଙ୍କୁ ଭିତର ଘର ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେଇ କୋଠରୀର ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ।

ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଟଳି ଟଳି ଚାଲିଲେ ଭିତର ଘର ଆଡ଼କୁ । ସେ ଯେପରି ନିଜେ ଚାଲୁ ନାହାନ୍ତି—ତାଙ୍କୁ ଚଳଉଛି ତାଙ୍କ ଶରୀରରେ ଭରି ରହିଥିବା ତରଳ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଠିକ୍ ଯେପରି ପଦ୍ମପତ୍ର ଉପରେ ପାଣି ରହି ପବନର ପରଶରେ ଚଞ୍ଚଳତା ପ୍ରକାଶ କରେ ।

"ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! ପୂ···ର୍ଣ୍ଣି···ମା । ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡାକି ଶୟନକକ୍ଷ ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲା ବେଳକୁ ଧକ୍କା ଖାଇଲେ କାନ୍ଥ ଦେହରେ । କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କୁ ଧରି ପକାଇ ତଳେ ବସାଇ ଦେଲେ ।

ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରାଗ, ଘୃଣା, ଅଭିମାନରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତର ବିଶାକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାଙ୍କର କମନୀୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସେ ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଟିକିଏ ବି ତମକୁ ଲଜ୍ଜା ଲାଗେନା ଏମିତି ମାତାଲ ହେବାକୁ, ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା ତୁମ୍ଭେ ଏମିତି କଣ ହେଉଛ ଶୁଣେ ?

"ପୂର୍ଣ୍ଣିମା" । ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର କୌଣସି କଥାକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନ କରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସିବାର ଉପକ୍ରମ କଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଦୂରକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇ କହିଲେ—"ଇସ୍ ! ଏ ମଦ ଖାଇବା ଅଭ୍ୟାସଟା ତୁମେ କଲ କେଉଁଦିନୁ ? ଏଇ କେତେ ଦିନ ହେଲା ଏଇ କୁତ୍ସିତ ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କରି ଶେଷକୁ ଚାଲି ଆସିଲଣି ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥାକୁ, ଇସ୍ ! କି ଗନ୍ଧ !

—"ଚୁପ୍" ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ନିଶାଯୋଗୁଁ ଟଳି ଟଳି ହୋଇ ଏଇପଦକ କହି ପୁଣି ବସିପଡ଼ିଲେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଠିକ୍ ସେଇପରି ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ବାକ୍ୟବାଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କର ଗର୍ଜନ

ଗର୍ଜ୍ଜନରେ ପଡ଼ଶା ଘରର କାହାରି କାହାରି ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ-ଝିଅ ଅରୁଣାର ନିଦ ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଆଖି ମଳି ଦେଖୁଥାଏ ମା'ଙ୍କର ଭୈରବୀମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଥରେ ଥରେ ଚାହିଁଦିଏ ବାପାଙ୍କର ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଆଡ଼କୁ । ଘରର ନଟିଆ ଗୋଟିଏ ଖମ୍ବର ଆଢ଼ୁଆଳରେ ଠିଆହୋଇ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲା ଏବଂ ନିକଟରେ ବୃଥାରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବାରୁ ସେ ମନେ ମନେ ବାବୁଙ୍କର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଶୋଧ ବୋଲି ଭାବି ନିଜ ମନର ଓରମାନା ମେଣ୍ଟାଇ ନେଉଥିଲା । ନିଶାର ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ନିଦ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଉଥିଲେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରର କବାଟକୁ ଆଉଜେଇ ଆଣି ଅରୁଣାକୁ ଧରି ଶୋଇବାପାଇଁ ଗଲେ ଅନ୍ୟ ଘରକୁ ।

ସେ ଯାଇ ବିଛଣା ଧରିଲେ ! ମନରେ ତାଙ୍କର ଅସରନ୍ତି ଭାବନା, ନିଦ ହେଉଛି କେଉଁଠି । ଅରୁଣା କେତେ ବେଳୁ ପୁଣି ଶୋଇଗଲାଣି । ଯେତେବେଳେ ସେ ନବବଧୂ ବେଶରେ ଏଇ ଘରେ ଗୋଡ଼ ଦେଇଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଏଇ ଘରର ଅବସ୍ଥା କଣ ଥିଲା ! ଆଜି ତାଙ୍କର ଦେବୋପମା ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କଣ ହୋଇଛି ? କେତେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ସେ ଘର ସଂସାର ଚଳାଇ ଆସୁଥିଲେ ! କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏ ପରିବାର ଉପରେ ଶନିଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରୁ ଶାନ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଯାଉଛି । ଯେଉଁ ସ୍ୱାମୀ ତାର କଥା ପଦେ ବି କହିଲେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ, ସେହି ସ୍ୱାମୀ ଆଜି ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ଏ ବୁଦ୍ଧି ପୁରାଇଲା କିଏ । ତାଙ୍କର ସୁନାର ସଂସାରକୁ ଚୂନା କଲା କିଏ ? ସେ କଣ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଖରେ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ? ନା···ନା ତା କେବେ ହୋଇପାରେନା । ଦୁନିଆରେ

କୌଣସି ପ୍ରାଣୀ ସବୁବେଳେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ରହିପାରେନା । ଏ ହେଉଛି ଦୁନିଆଁ । ନିର୍ମାତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ କଣ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ମୋର ଦେବୋପମ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଏଇ ଅପଥରୁ ଫେରାଇ ଆଣି ପାରିବି ନାହିଁ ? ସେଇ ଜଗତକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା । ତାଙ୍କର ଉପରେ ଭରଷା ରଖି ଚେଷ୍ଟା କରିବି, ଦେଖାଯାଉ—

ଏପରି ନାନା ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା କରି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଭାବନା ଗୁଡ଼ିକ ବୁଡ଼ିଆଣି ଜାଲପରି ଛନ୍ଦି ହୋଇଗଲା । ଆଖିକୁ ଏ ଭିତରେ କେତେବେଳେ ଯେ ନିଦ ଘାରି ଦେଇଛି, ସେ ଜାଣି ପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ପୌଷର ପାହାନ୍ତିଆ । ଥଣ୍ଡା ପବନ ଶୀତ ମଣିଷକୁ ଯେପରି ଜଡ଼ ପଦାର୍ଥରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ତାର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଖଟେଇ ବାରେ ଲଗିଛି । ଗରିବର କୃପା ଭିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇନି—ଧନୀର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରକୁ ଯେପରି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କରିନି, ସାମାନ୍ୟ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ରସାନନ୍ଦ ବାବୁ ବଡ଼ରି ରାଉଣ୍ଡ ଡ୍ୟୁଟିରୁ ଫେରି ଶୀତର ଏଇ ପ୍ରବଳ ଆକ୍ରମଣରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଶୀତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଧାନଅସ୍ତ୍ର ରେଜେଇ, କମ୍ବଳ ଇତ୍ୟାଦିରେ ନିଜର ଶରୀରକୁ ଢ଼ାଙ୍କି ଦିବ୍ୟ ଆରାମରେ ଶୋଇଥିଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ପାଖ ଟେବୁଲରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଟେଲିଫୋନ ଯନ୍ତ୍ରଟି ବାଜଉଠିଲା । ଇନ୍‌ସ-ପେକ୍ଟର ବାବୁ ନିଜେ ନିଜକୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ, ମନୁଷ୍ୟକୁ କେତେବେଳେ ହେଲେ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଏପରି ସମୟରେ ଫୋନ ସମ୍ବାଦ ଆସିଲେ ସେଥିରେ ଯେ କିଛିନା କିଛି

ଦ୍ବୁରୁତ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ତିନି ମିନିଟ୍ ଯାଏ ଶେଯର ମାୟା ମମତା ଛୁଟାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଗଲାନି । କିନ୍ତୁ ତା ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ନିର୍ଜୀବ ଯନ୍ତ୍ରଟା ଘନଘନ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ସେତେ-ବେଳେ ତାଙ୍କର ବିରକ୍ତିର ମାତ୍ରାଟା ଶତଗୁଣରେ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ସେଇପରି ବିରକ୍ତି ସହକାରେ ଶେଯରୁ ଅଧାଖସି ରିସିଭରଟିକୁ ମୁହଁ ପାଖକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—କିଏ ?·····················ଓ ଆପଣ ? ଏତେ ସକାଳୁ ?··························ଏଁ ଖୁନ୍ ! !················କେତେବେଳେ ? ···············
·····················ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଥାନାରେ ଅଛନ୍ତି ?
···ଆଚ୍ଛା ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଗଲିଲି ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ଫୋନ୍ ରିସିଭରଟା ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଇ ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ନେଲାପରେ ଲମ୍ବା ଗରମ କୋଟଟି ଦେହରେ ଗଳାଇ ନେଲେ । ସାଇକେଲଟି ଘରୁ ବାହାର କରି ଥାନା ଆଡ଼କୁ ଗଲେ । ସହରର ରାସ୍ତାରେ ସେତେବେଳେ ଜନ ସମାଗମ ପ୍ରାୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନି । କେତେବେଳେ କେମିତି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ମୋଟର କାର୍, ଖବରକାଗଜ ହକର୍ ଯା ଆସ କରୁଥିଲେ । କେତେବେଳେ କେମିତି ଗୋଟେ ଅଧେ ରିକ୍‌ସା, ବଳିଗାଡ଼ି ଟ୍ରେନ୍ ଫେଲ୍ ହେବାର ବୃଥା ଆଶଙ୍କା କରୁଥିବା ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଷ୍ଟେସନ ଛୁଟିଥିଲା ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ନାଇଟ୍ ଡ୍ୟୁଟି ଅଫିସର ଚଉକିରୁ ଉଠି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ ଥିବାଲୋକଟି ଆଡ଼କୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରି କହିଲେ—ଏଇ ଆଜ୍ଞା, ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ହେଡ଼୍‌କ୍ଲର୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ଗୁରୁ । ତୁମର ନାଁ···ଏ, ତୋ ନାଁ କଣଟି ?

ଗୃହକରଟି ଥରଥର ଗଳାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ଆଜ୍ଞା ନଟବର ପଧାନ ।

—ନଟବର ? ଆରେ ନଟବରନା ନା ନଟନାଗର ?···ତୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବରାବର କାମ କରୁ ? ଆଚ୍ଛା ତୁ କହ······ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ବାବୁ କିଛୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଆସୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ବନ୍ଦକରି ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ଗଦାଧର ବାବୁଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ଭ୍ୟାନ୍ ରେଡ଼ି ତ ?

—ହଁ ସାର୍ ।

ଆସନ୍ତୁ । ଆଗେ ସ୍ପଟ୍‌କୁ ଚାଲନ୍ତୁ ।

ରସାନନ୍ଦ ବାବୁ, ଗଦାଧର ବାବୁ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ କନେଷ୍ଟବଲ୍ ଭ୍ୟାନ୍‌ରେ ବସିଲେ । ନଟ ମଧ୍ୟ ବସିଲା ସେମାନଙ୍କର ସାଙ୍ଗରେ । ଗଦାଧର ବାବୁ ଗଲାବେଳେ କୁମାର ବାବୁ ଏ, ଏସ୍, ଆଇଙ୍କୁ ଥାନାପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବାକୁ ଜଣାଇଁ ଦେଇଗଲେ ।

ଭ୍ୟାନ୍‌ଟି ଯେତେବେଳେ ଆସି ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ହେଡ଼କ୍ଲର୍କ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର କ୍ୱାର୍ଟର ସାମନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ନଟିଆ ପ୍ରଥମେ ଭ୍ୟାନ୍‌ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କହିଲା—ଏଇଠି ମୁଁ ଗୃହକାମ କରେ ଆଜ୍ଞା !

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ଏବଂ ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ଫରେଷ୍ଟ ହେଡ଼୍‌କ୍ଲର୍କ ରହୁଥିବା ସରକାରୀ କ୍ୱାର୍ଟରକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଦେଖିନେଲା ପରେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ପାଖ ଘରର ଦୁଇଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ କ୍ୱାର୍ଟର୍ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲାମାତ୍ରେ ଗୋଟିଏ ବାଳକାର କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ୱନି ଭାସି ଆସିଲା । ତା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ନାରୀ କଣ୍ଠର କ୍ଷୀଣ କାନ୍ଦଣା ସ୍ୱର । ନଟିଆ ଏମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା ସେ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁକରୁ ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ଗଦାଧର ବାବୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱରରେ ଚିତ୍କାର କରିଉଠିଲେ—ଇସ୍ । ଖାଲି ରକ୍ତ !!

ତା ପରେ ପରେ ନଟିଆ କହି ଉଠିଲା—ହଁ ଆଜ୍ଞା । ମା'ତ ଏଇ ସକାଳୁ ଦେଖିଲେ । ମୁଁ ବି ·········

ଏତିକ କହି ନଟିଆ ରହିଗଲା । ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ନଟିଆ ମୁହଁକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ତୀବ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁନେଲା ପରେ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ— କାଲି ରାତିରେ କିଛି ଗୋଳମାଳ ଶୁଣିଥିଲୁକି ବାବୁ । ଆଚ୍ଛା ତୁ ଶୋଉ କୋଉଠି ?

—ସେ ବାଡଘରେ ଆଜ୍ଞା ! ସେମିତ କିଛି ଗୋଳମାଳ ଶୁଣିନାହିଁ । ତା ଛଡ଼ା···

—ତା ଛଡ଼ା କଣ କରେ ?

—ଟିକିଏ ଭାଙ୍ଗପଣା ପିଇଦେଇଥିଲି ଯେ ବେଶୀ ନିଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

—ହଁ ! ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେ ଶବର ଆହୁରି ପାଖକୁ ଯାଇ ସାମାନ୍ୟ କଣ ପରୀକ୍ଷା କରିନେଲା ପରେ ଗଦାଧରବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ କହିଲେ—ଏ ଖୁନ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଅର୍ଦ୍ଧରାତିରେ । ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ରକ୍ତ ଗୁଡ଼ାକ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ କପରି ଶୁଖି ଯାଇଛି ।

—ମୋର ମଧ୍ୟ ସେଇ ବିଶ୍ୱାସ ସାର୍ ।

ପାଖ ଦରଜା ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ ଝିଅଟି କାନ୍ଦୁଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କର ଆଖି ମଧ୍ୟ ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ— ଦେଖନ୍ତୁ, ଦୟାକରି ଟିକିଏ କୋହ ସମ୍ବରଣ କରି କେତୋଟା କଥାର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ କେତେକ ମିନିଟ୍‌ପରେ ଟିକିଏ ଦମ୍ଭ ଧରିବାରୁ ରସାନନ୍ଦବାବୁ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—ଆପଣ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ?

ଏ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସେ କିଛି ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ତାଙ୍କର ଯେପରି ଶକ୍ତି ନଥିଲା ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟରଙ୍କର ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନର ପୁନରାବୃତ୍ତିପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଥରଥର ଗଳାରେ କହିଲେ—ମୁଁ କିଛି ଜାଣିପାରି ନାହିଁ । କିଏ ମୋର ଏମିତି ସର୍ବନାଶ କଲା —ଓଃ ମୁଁ ଏଇକ୍ଷଣି କରିବି କଣ ?........

ତା ପରେ ପରେ ଝିଅଟି କାନ୍ଦକାନ୍ଦ 'ବାପା' 'ବାପା' ଚିତ୍କାର କରି ଶବ ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲା । ତାର ମର୍ମଭେଦୀ କାନ୍ଦଣାସ୍ୱରରେ ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟରଙ୍କର ରୁକ୍ଷ ପୋଷାକତଳେ ଲୁଚିରହିଥିବା ଚିତ୍ତର କେଉଁ କୋମଳ ତନ୍ତ୍ରୀରେ ବାତ୍ସଲ୍ୟ ମମତାର ସ୍ପନ୍ଦନ ଜାଗିଉଠିଲା । ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକପାଇଁ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୁଲିଯାଇ ସେଇ କୋମଳମତି ବାଳିକାଟିକୁ ନିଜଆଡ଼କୁ ଧିରେ ଆଉଜାଇ ଆଣି ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଲେ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ରସାନନ୍ଦବାବୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ପ୍ରଭାକରବାବୁ ପଡ଼ିଥିବା ଘରକୁ ଦେଖିନେଇଲେ କିନ୍ତୁ ଖୁନି ଆସାମୀର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ସେହି ଘର ଭିତରୁ କିମ୍ବା ବାହାରୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ଛୁରୀଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟାକରା ଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସେହିଘରେ କେଉଁଠି ହେଲେ ଛୁରିର ଚିହ୍ନ ବି ନାହିଁ । ତେବେ ଏଥିରୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ନାହାନ୍ତି । ବାହାରୁ ଯଦି କେହି ଆସିଛି ତେବେ ତାର ପାଦ ଚିହ୍ନତ ନିଶ୍ଚୟ ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ କେଉଁଠି ତ ପାଦ ଚିହ୍ନ ନାହିଁ । ଲେନ୍‌ସରେ ଦେଖିଲେ ବି ସେଇ ଘରର ଚଟାଣ ଉପରେ କୌଣସି ଚିହ୍ନ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତେବେ ହତ୍ୟାକାରୀ ବୁଦ୍ଧିମାନ ନିଶ୍ଚୟ । ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଅଚେତା ଅବସ୍ଥାରେ ଆସି ଏ କାଣ୍ଡ କରିଦେଇ ବେଶ୍ ସୁବିଧାରେ ଚାଲି ଯାଇଛି । କୌଣସି ଛୁରିବନ୍ଧକ ବି ପାଇନାହିଁ । ଯଦି ଶୋଇବା କଥା ତେବେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ନଶୋଇ ଏପରି ତଳେ ଅସଂଯତ ଭାବେ ଶୋଇଥିଲେ କାହିଁକି ? ଏସବୁ ଭାବି ଭାବି ସେ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲେ

ନାହିଁ । ସେ ଯେତିକ ତଦନ୍ତ କରି ଯାହାକିଛି ପାଇଲେ ସେତିକ
ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖି ରଖିଲେ ।

ତଦନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷହେଲା ପରେ ଶବଟିକୁ ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମପାଇ
ପଠାଇଦେଇ ଉଭୟେ ଥାନାକୁ ଫେରିଲେ । ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟ
ସବ୍-ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟରଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଏକ ଗମ୍ଭୀର ଚିନ୍ତା
ରେଖା ଅଙ୍କାହୋଇ ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କର ସେ ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକ
ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—କଣ ଏତେ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ଗଦାଧ
ବାବୁ ? କଣ କିଛି କ୍ଲୁ ପାଇଲେ ତଦନ୍ତ ବେଳେ ?

ସବ୍ ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—
ସାମାନ୍ୟ ।

ଆପଣଙ୍କର ଅନୁମାନ ?

ମୋର ଅନୁମାନ ଏହି ହତ୍ୟା ପଛରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଚକ୍ରାନ୍ତ
ଲୁଚି ରହିଛି ।

—ଚକ୍ରାନ୍ତ ?

—ନିଶ୍ଚୟ ସାର୍ । ଏଇତ ଦେଖିଲେ ଘରୁ କିଛି ଚୋରି
ଯାଇନି, ଯଦିଚ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଟଙ୍କା ପଇସା ଭରା ଆଇରନ୍-
ଚେଷ୍ଟ୍ ପଲଙ୍କର ଅନ୍ୟପାଖରେ ଥିଲା । ଚାବି ମଧ୍ୟ ତକିଆ ଉପରେ
ପଡ଼ି ରହିଛି । ଡକାଏତ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ଆଇରନ୍‌ଚେଷ୍ଟରୁ ସମସ୍ତ
ନେଇ ଖୁବ୍ ସୁବିଧାରେ ଚାଲିଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

—ସେ ଯଦି ଖୁନ୍ କରି ସାରି ଡରବର ହୋଇ ପଳାଇ
ଯାଇଥାଏ ? ମୋର ତ ମନେହୁଏ, ସେ ଆସିଥିଲା ଏଇ ଟଙ୍କା
ଲୋଭରେ । କାରଣ ସେଇ କୋଠରୀରେ ତାଙ୍କର ଟଙ୍କା ଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ହୁଏତ ତାକୁ ବାଧା ଦେବାରୁ ଏ ହତ୍ୟା-
କାଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏଇ ହତ୍ୟା ପରେ ପରେ ହୁଏତ
କୌଣସି ବାଧା ପାଇବା ଆଶଙ୍କାକରି ହତ୍ୟାକାରୀ ଚୋରିକରି

ନିପାର ପଳାଇ ଯାଇଛୁ । ଖୁମ୍ବ କ ନା, ସେତେବେଳେ ତା ମନରେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମନୋଭବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବ ।

ଗଦାଧର ବାବୁ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ—ନା ସାର୍ ! ଏ ଖାଲି ଆପଣଙ୍କର ଅନୁମାନ । ଡକାଏତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଭିନ୍ନ । ମୋର ସନ୍ଦେହ ଯଦି ସତ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ ଏହା ପଛରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ପ୍ରେମ ରହସ୍ୟ ବା ଚକ୍ରାନ୍ତ ଲୁଚି ରହିଛି ।

—ସନ୍ଦେହ ! ତୁମେ କଣ ଅନ୍ୟ କିଛି ସନ୍ଦେହ କରୁଛ ଗଦାଧର ବାବୁ ?

—ମୋର ଏ ସନ୍ଦେହରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ସତ୍ୟତା ମଧ ଅଛି ସାର୍ !

—କାହାକୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଛ ?

—ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ସାର୍ !

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସାମାନ୍ୟ ହସି କହିଲେ—ତୁମେ ନିହାତି ବାଜେ କଥା କହୁଚ !

—ହୋଇ ପାରେ ସାର୍ । ତଥାପି·········

—ଏଥିରେ ତଥାପି ଆଉ କଣ ? ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ପରି ଏପରି ସରଳ ହୃଦୟା ସ୍ୱାମୀ ଅନୁରକ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀ କଣ ଏପରି ଜଘନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ରହି ପାରନ୍ତି ? ଦେଖିଲେ ତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ କେତେଦୂର ବିଚଳିତା । ଏପରିକି······

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ କଥାରେ ବାଧାଦେଇ ଗଦାଧର ବାବୁ କହିଲେ—ଆପଣ ହୁଏତ ନଜର ରଖି ପାରି ନାହାନ୍ତି ସାର୍, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ମାର୍କ କରିଛି, ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ସେ କେବଳ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମରଣପାଇଁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି କାନ୍ଦି ପକାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଆରି କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଗ୍ଲଲିଗଲେ ମୁଁ

ନଜର ରଖିଚି ତାଙ୍କର ସେ ମୁହଁରେ ସେମିତି କିଛି ଦୁଃଖର ଚିହ୍ନ ନଥିଲା ।

—ତୁମେ, ତୁମେ ଏଇଟା ମାର୍କ କରିଚ ? କେତେବେଳେ ?

—ଆପଣ ଯେତେବେଳେ ଟିକେ ପରୀକ୍ଷା କରି ବାହାରି ବାରଣ୍ଡାକୁ ଚାଲିଆସି ସାରିଥିଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ସେ ପ୍ରକାର ମୁହଁ ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ନେଇଚି । ସେ ଯେପରି ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ପରି ଜଣାଗଲେ ।

—ଏ କଣ ସତ୍ୟ !

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ସାମାନ୍ୟ ଚମକିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଗଦାଧର ବାବୁ ତାଙ୍କର କଥାରେ ଜୋର୍ ଦେଇ କହିଲେ—ଖାଲି ଏତିକି ନୁହେଁ ସାର୍ ! ତାଙ୍କ ପଡ଼ୋଶି ରାମକୃଷ୍ଣ ବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝିଲି, ଗତ ରାତିରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭିତରେ ଭୀଷଣ କଳି ଲାଗିଥିଲା । ନିକଟରେ ଏପରି କଳିଗୋଳ ଆଉ କେତେ ଦିନ ହେବାର ମଧ୍ୟ ସେ ଶୁଣିପାରିଛନ୍ତି ।

କଳିଗୋଳର କାରଣ କଣ ସେ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି କହିଥିଲେ ?

ନା ସାର୍, ସେପରି ବିଶେଷ କିଛି ସେ କହି ପାରିଲେନି । ତେବେ ପ୍ରଭାକରବାବୁ ଯେ ଏଇ ଦିନାକେତେ ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକରି ମାତାଲ ହୋଇ ଅନେକ ରାତିରେ ଘରକୁ ଫେରୁଥିଲେ, ସେଇ କଳିଗୋଳରୁ ସେ ସାମାନ୍ୟ ଆଭାସ ପାଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପଚାରି ଏ ଘଟଣାର ସତ୍ୟତା ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିନେବି ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ସାମାନ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତାକଲି ପରେ ପୁଣିକହିଲେ—ଗଦାଧର ବାବୁ ! ଏଥିରେ ତ ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର କୌଣସି ସଂପର୍କ—

ଲପରି ମନେ ହୁଏନା । ସ୍ୱାମୀ ଯଦି ମାତାଲ ହୋଇ ରାତି ଅଧରେ ରକୁ ଫେରେ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭିତରେ କଳହ ସୃଷ୍ଟି ବାତ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏଥିରେ ଅଉ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କଣ ? ଆଜିକାଲି ସାଧାରଣତଃ ଅନେକ ପରିବାରରେ ଏପରି ଇଥାଏ ।

—ତା ଅବଶ୍ୟ ସତ ସାର୍ ! କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପଚାରା ଯାଇଥିଲି, ଆଉ ତାଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ମିଳିଥିଲା, ଶୁଣି ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ମନରେ ସନ୍ଦେହ କଣ ଯାତ ହେବ ହିଁ ? ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଏସବୁ କିଛି କହି ନାହାନ୍ତି । ବରଂ ରାତିରେ ସେଇ ଗୋଳମାଳକୁ ଘୋଡ଼େଇ ଦେବାକୁ ବରାବର ଚେଷ୍ଟା କଲାପରି ମନେହୁଏ । ଆଉ ତାଙ୍କର ଚାକର···

—ଚାକର ? ସେଇ ନଟ ? ତାକୁ ବି ତୁମେ କ'ଣ ସନ୍ଦେହ ଛ ?

—ମୋର ତ ମନେ ହେଉଥିଲା ସାର୍, ସେ ଯେତେବେଳେ ଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲା, ଥରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଇସାରା ପାଇବା ଆଶାରେ ଥିଲା । ମାଦେବୀ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ସତର୍କତାର ସହିତ ନଟିଆର ଉତ୍ତର କ ଶୁଣୁଥିଲେ । ସ୍ୱାମୀହରା ଯୁବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷରେ ଏକଣ ବିକ ସାର୍ ?

ନା, ଏ ନିଶ୍ଚୟ ଅସ୍ୱାଭାବିକ !

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଆହୁରି ଅଧିକ ଗମ୍ଭୀର ଓ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହୋଇ ଜଣାଗଲେ । ସେ ହୁଏତ ସେତେବେଳେ କଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ଯେ ଛଳନା ସୀମାର ବିସ୍ତୃତ କେତେ ବିରାଟ ଆକାର ଣ କରିପାରେ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କର ସେଇ ଗମ୍ଭୀର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ
ଗଦାଧର ବାବୁ ଠିକ୍ ସେଇପରି କହି ଚାଲିଲେ—ଆପଣ ହୁଏ
ମୋ କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନପାରନ୍ତି ସାର୍, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ମୋର ଏ ସନ୍ଦେହ ଦିନେ ସତ୍ୟରେ ପରି
ହେବାପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ଆଉ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ
ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

ପୋଲିସ୍ ହେଡ୍‌କ୍ୱାର୍ଟରରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ସ୍ପେଶାଲ ବ୍ରାଞ୍ଚ
ଗୋଏନ୍ଦା ଉପେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳେ ତାଙ୍କ
ସହକାରୀ ମିସ୍ ଛାୟା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସେ ନିଜର ପରିଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ।
ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଦେଖିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ବୟସ ସେତେ କ
ବେଶୀ ନୁହେଁ । ପ୍ରାୟ ତିରିଶି ଭିତରେ । ଦେଖିବାକୁ ସୁଶ୍ରୀ
ଯୌବନର ଆରମ୍ଭରେ ସେ ଯେ ଅତୀବ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ ଏ
ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ସୁନ୍ଦର ମୁଖମଣ୍ଡଳ
ଭାବଭରା ଦୃଷ୍ଟି ।

ପରିଚୟ ଦେଇ ସାରିବା ପରେ ସେ କହିଲେ—ବସ
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ !

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ବସିଲେ । ତାଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଉପେ
ବାବୁ ଭଲକରି ଦେଖିଲେ, ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଆକସ୍ମି
ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ ଯେପରି ଅତିଶୟ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି
ତାଙ୍କର ମନରେ ନିରାଶାର ଓ ହତାଶାର ଚିହ୍ନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଫୁଟି ଉଠୁ

—ଆପଣଙ୍କର ମନର ଅବସ୍ଥା ମୁଁ ଭଲରୂପେ ଅନୁମାନ କରିପାରୁଛି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ! କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏପରି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେ ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଧରିପାରିବା ନାହିଁ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ମୋର ଅନୁରୋଧ ଆପଣ ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବେ ବସି ମୋର ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ଏଥର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଆଶାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ—ଆପଣ କଣ ଏହି କେଶ୍‌ଟିରେ ସଫଳକାମ ହୋଇ ପାରିବେ ? ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଆପଣ ସତରେ କଣ ଶାସ୍ତି ଦେଇ ପାରିବେ ?

ଚେଷ୍ଟା ଆମହାତରେ କିନ୍ତୁ ଫଳ ଜଗତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହାତରେ । ମୋର ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା ଅଛି ଏଥିରେ ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିପାରିବି ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯଦି କୌଣସି ସହାୟ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ ନପାଏ ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଏକା ବା' କଣ କରିପାରିବି ?

ମୋ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତତଃ ଯେତିକି ହୋଇ ପାରିବ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସେତିକି ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ କେବେହେଲେ ପଶ୍ଚାଦପଦ ହେବି ନାହିଁ । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତଠାରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଜର ବଡ଼ଭାଇ ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରହଣ କଲି । ଆପଣ ମୋତେ ଯାହାକିଛି ପଚାରିବେ ମୁଁ ଅକପଟ ଭାବେ ସବୁକଥା କହିବି ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ କଣ ମନେ ମନେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରେ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—ଆପଣଙ୍କର ବିବାହ କେତେଦିନ ହେଲା ହୋଇଛି ?

ପ୍ରାୟ ବାରବର୍ଷ ହେବ ।

—ମୋ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଆପଣ କିଛି ଭାବିବେ ନାହିଁ । ଆପଣ କଣ ଏହି ବିବାହରେ ସୁଖୀ ହୋଇଥିଲେ ?

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ କଣ କହିବାକୁ ଯାଇ ନୀରବ ରହିଲେ ।
ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପୁଣି କହିଲେ—ନିସଙ୍କୋଚରେ କହନ୍ତୁ. ଲଜ୍ଜାକରି
ଚୁପ ରହିଲେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିଜର ପଣତ କାନିରେ ଦୁଇଟିକୁ ଆଖି ପୋଛିନେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ଦେବୀ କହିଲେ—ହଁ, ଆମର ବିବାହ ବନ୍ଧନ ସୁଖମୟ ହୋଇଥିଲା ।
ସେ କେବେହେଲେ ମୋ ସହିତ ମନାନ୍ତର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।
ମତେ ସେ ସଦାବେଳେ ସୁଖୀ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି ।

ଆପଣ କେବେ ଶୁଣିଛନ୍ତି ପ୍ରଭାକର ବାବୁ କୌଣସି ଖରାପ
ଲୋକ ବା କୌଣସି ଅସତ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖି ନିଜର ଚରିତ୍ରକୁ
ନଷ୍ଟ କରି ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣା କରିଛନ୍ତି । କୌଣସି ଘଟଣାରେ
ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଘରୋଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ଆପଣ
ଏପରି ଧାରଣା ମନ ଭିତରେ ଭାବିଛନ୍ତି ?

ନାଁ, ମୁଁ ଏପରି କଥା କେବେ କାହାଠାରୁ ଶୁଣି ନାହିଁ ବା
ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଭାବିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅବସର ପାଇ ନାହିଁ ।
ତାଙ୍କର ଧନର ଅଭାବ କେବେ ନ ଥିଲା । ତା ବୋଲି ସେ କେବେ
ଧନର ଅପବ୍ୟବହାର କରି ନାହାନ୍ତି ।

କୌଣସି ଲୋକ ସହିତ ତାଙ୍କର ବେଶୀ ବନ୍ଧୁତା ଥିବା
କଥା ଆପଣ କଣ ଜାଣନ୍ତି । ନା ?

ତାଙ୍କର ସେପରି କେହି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ନ ଥିଲେ
ଅଫିସ ସମୟରେ ସେ ବସାରେ ରହୁଥିଲେ । ସେବେ ବା ସିନେମା
ଥିଏଟର ଯାନ୍ତି ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଯାଉ । ମାତ୍ର ଏବେ କେତେ
ଦିନ ହେଲା ସେ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବୋଲି ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକ
ସହିତ ବେଶ୍ ମିଳାମିଶା କରୁଥିଲେ । ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ମଧ୍ୟ ବେଳେ
ବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ

ସାମନାରେ ବାହାରୁ ନଥିଲି, ମାତ୍ର ପରେ ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ ମୁଁ ଆସି ଚା' ଜଳଖିଆ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଉଥିଲି ।

—ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କେବେ କେବେ ଆସନ୍ତି ?

ହଁ, ଏଇ ଗୃହ ଛଅ ମାସ ହେବ ସେ ପ୍ରାୟ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ନଥିବା ସମୟରେ ଆସନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଚା ଦିଏ, ଖାଆନ୍ତି—ମୋ ସହିତ ବସି ଗଳ୍ପ କରନ୍ତି ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ! ଅବଶ୍ୟ ମୋର ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ, ତଥାପି ଆପଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ପଚାରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି । ସେ କେବେ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ ଥିବା ପରି ଆପଣ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ?

ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ମୁଖଶ୍ରୀ ମ୍ଳାନ ହୋଇ ଆସିଲା । କିଛି ସମୟ ଚୁପ୍ ରହି ଅତି ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ —ହଁ, ସେ ପ୍ରଥମ କେତେଟା ଦିନ ପରେ ମୋ ସହିତ ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ମୁଁ ମନେକରିଥିଲି ସେ ବନ୍ଧୁ ପତ୍ନୀ ଭାବି ସରଳ ଭାବେ ଏପରି ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଅନ୍ୟଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ଫେରାଇଲେ ।

— କିନ୍ତୁ କଣ ?

ପରିହାସର ମାତ୍ରା କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦିନେ ସେ ମୋତେ ଏକାକୀ ପାଇ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପାନ ଦେଉଥିଲା ବେଳେ ସେ ମୋ ହାତଟିକୁ ଧରି କହିଲେ—

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! ତୁମେ ମୋତେ ପାଗଳ କରିଦେଇଛ·············

ମୁଁ କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋର ବାକ୍‌ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କର କଥାର ଯଥାର୍ଥ ଭାବ କ'ଣ ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ହଠାତ୍ ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ, ମୁଁ ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି ସେ ମୋତେ ତାଙ୍କର

ଅତ ନିକଟକୁ ଟାଣି ନେଲେ । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିନେଇ ଭିତର ଘରକୁ ଚାଲିଗଲି ।..................

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ବାଷ୍ପାକୁଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ଆଖି ଆଗରେ ସେ ଯେପରି ଦେଖିପାରୁଛନ୍ତି ସେ ଦିନରେ ସେହି ଦୃଶ୍ୟଟିକୁ । ତୁଳସୀ ଚଉରା ପାଖରେ ସଞ୍ଜବତୀ ଦେଇ ପ୍ରଣାମ ସାରି ସେ ଉଠୁଛନ୍ତି, ବାହାରୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଡାକ ଶୁଭିଲା— ନୂଆବୋଉ, ଆଜିକଣ କିଛି ମିଳିବ ନାହିଁ ?.....

...ଯାଉଛି, ଟିକିଏ ବସ...

ଟିକିଏ ପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଆସିଲେ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲେଟ ଥାଳିଆରେ କିଛି ଜଳଖିଆ ନେଇ । ପାଣି ଗ୍ଲାସ ଓ ଥାଳିଆଟିକୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଇ କହିଲେ—ଏଥର ହେଲା ! ଜଳଖିଆ ଖାଉଥାଅ ମୁଁ ଚା' ନେଇ ଆସେ ।

ହସି ହସି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଭିତର ଘରକୁ ଆସିଲେ । ଚା' ନେଇ ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି, ଦେଖିଲେ—ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସି କଣ ଯେପରି ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ।

......ଏ କଣ, ନରିଭାଇ—ଆଜ କଣ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ? ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ବସିଛ କାହିଁକି ?

ଏହା ଶୁଣି ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ହାତ ବୁଲାଉ ବୁଲାଉ କ୍ଳାନ୍ତ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ବାସ୍ତବିକ ଦେହଟା ଆଜ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ । ଭାବୁଛି ବାହାରକୁ ଯାଇ କେତେଟା ଦିନ ବୁଲିବୁଲି କରି ଆସିବ ।

ପରିହାସ ଛଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ କହିଥିଲେ—ଫେରିବା ବେଳେ ଭଲ ଦେଖି ଗୋଟିଏ ବୋହୂ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିବତ ?

ମ୍ଳାନ କଣ୍ଠରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ—ବୋହୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ, ସେ'ତ ସବୁବେଳେ ପାଖେ ପାଖେ ଅଛୁ ।

......ସତେ ? ସ୍ନିଗ୍ଧ ହସ ହସି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ କହିଥିଲେ । ତାପରେ କହିଲେ—ପାଖେ ପାଖେ ଯଦି ଅଛନ୍ତି, କାହିଁ ଦିନେ ହେଲେତ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆସିନା ? ବସ, ପାନ ଆଣେ ତୁମ କଥା ଶୁଣିବ । ଲୁଚି ଲୁଚି ଖୁବ୍ ପାଣି ପିଉଛ ଦେଖୁଛି ।

ସେ କହି ଚାଲିଗଲେ । ପାନ ନେଇ ସେ ଯେତେବେଳେ ଫେରନ୍ତି, ଦେଖିଲେ—ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସେହିପରି ନିଜ ହାତରେ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଟିପୁଛନ୍ତି ।

—ପାନ ନିଅ ।

ପାନ ସହିତ ହାତଟିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ନରେନ୍ଦ୍ର ଆଗରୁ ଯେପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ହାତଟିକୁ ନିଜର କୋଳପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣି ହସିହସି କହିଲେ—ବୋହୁ ଦେଖିବ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! କାହାକୁ ମୁଁ ଏ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛି ? କିଏ ମୋର ଏଇ ମରୁ ବକ୍ଷକୁ ଶୀତଳ ବାରି ଦେଇ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖିଛି ? ତୁମେ, ତୁମେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା !—

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏ ସବୁ ଶୁଣି ସେତେବେଳେ ଭୟରେ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଛନ୍ତି । ନିଜର ହାତଟିକୁ ନରେନ୍ଦ୍ରର ହାତ ମୁଠାରୁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ କହିଲେ.....କଣ ସବୁ ପାଗଳଙ୍କ ପରି ବକୁଛ ? ଛାଡ଼.....ଛାଡ଼.....ସେ ହୁଏତ ଆସୁଥିବେ ।

—ଆସୁ ! ପ୍ରଭାକର ଆସୁ ! ଭୟ କଣ ? ତୁମ ଉପରେ ରାଗିବ, ଶେଷରେ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେବ । ଦେଉ, ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ଚିରଦିନ ମୋ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେବି ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛି ।

—ଅଭଦ୍ର ! କୃତଘ୍ନ !—କହି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତକରି ସେ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇ ଆସିଥିଲେ । ନିଜର ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ପଡ଼ି ଅନୁତାପର ଲୋତକରେ ଶଯ୍ୟାଟିକୁ ଭିଜାଇ ଦେଇଥିଲେ ସେ । ଏ ଆଜି କଣ ହେଲା ? ହିନ୍ଦୁନାରୀ ସେ । ନିଜର ପତି ଥାଉ ଥାଉ ଅନ୍ୟଜଣେ ପର ପୁରୁଷ ତାଙ୍କରି ଘରେ ବସି, ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଅପମାନିତ କରିଛି ।

ସେଦିନର ସେହି କରୁଣ ଦୃଶ୍ୟ ଆଜି ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ମନେ ପକାଇ ଦିଏ । ଦୁଇଧାର ଲୁହ ଆଖିରୁ ଖସି ଲମ୍ବି ଯାଉଛି ଗଣ୍ଡଦେଶ ଉପରକୁ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି । ଭାବୁଛନ୍ତି—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ପୂର୍ବ ଘଟଣାକୁ ମନେ ପକାଇ ବୋଧହୁଏ ହୃଦୟରେ ଦାରୁଣ ବେଦନା ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ ସେ କଣ ପଚାରିବେ ତାହା ହଠାତ୍ ଠିକ୍ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପଣତରେ ଅଶ୍ରୁଧାରକୁ ପୋଛି ନେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ କହିଲେ—ମୋର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଏ ସବୁ କହିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । କାଳେ ସେ ଓଲଟା ଭାବିବେ, ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରିଛି ବୋଲି ମନେ କରିବେ ଏହି ଭୟରେ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କିଛି କହିନାହିଁ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ମୁଁ ନିଜକୁ ସତର୍କ ରଖି ଚଳିଲି ।

—ତାପରେ ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆଉ ଆସିଥିଲେ ।—ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

—କିଛିଦିନ ସେ ଆସିବା ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ଦିନେ ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହିତ ଆସିଲେ । ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଓ ସେ ବସି ଗଳ୍ପ କରୁଥିଲେ, ମୁଁ ଚା ନେଇ ଆସିଲି । ଏହି ସମୟରେ କିଏ ଜଣେ ବାହାରୁ ଡାକିବାରୁ ସେ ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଏକାଙ୍କୀ

ସେଠାରେ ମୁଁ ଠିଆ ହେବାକୁ ଭୟ କରୁଥିଲି । ଗ୍ଭଲି ଆସୁଛି, ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ଡାକି କହିଲେ—ଶୁଣ ନଆବୋଉ ! ଫେର ଗ୍ଭହିଁଲି ପଛକୁ । ସେ ଆଉ କିଛି ନକହି ଖଣ୍ଡିଏ ଟେଷ୍ଟ କାଗଜ ମୋ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଆସୁଥିବାର ଜାଣିପାରି ମୁଁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ଘରଭିତରକୁ ଆସିଲି । ସେମାନେ ବସି ଗଳ୍ପ କଲେ । ମୁଁ ଶୋଇବା ଘରେ ବସି ଚିଠିଟିକୁ ଖୋଲିଲି । ଲେଖାଥିଲା—ନୂଆବୋଉ ! ସେ ଦିନ ମୋର ବ୍ୟବ-ହାରରେ ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ମନରେ ଗଭୀର ଦୁଃଖ ପାଇଛ । ବାସ୍ତବିକ ସେଦିନ ମୋର ବ୍ୟବହାରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଭଦ୍ରତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆଜି ଅନୁତପ୍ତ । ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବ । କ୍ଷମା କରିଛ ବୋଲି ଜାଣିଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବି, ' ଇତି ତୁମର ସ୍ନେହ ଭିକ୍ଷୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ।

—ଚିଠିଟିର କଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ?

—ନା, ଦେଖାଇବା ଦରକାର ମନେକଲି ନାହିଁ । କାରଣ ଦୋଷୀ ଯିଏ ସେ ତ ଅନୁତାପ କରି କ୍ଷମା ଗ୍ଭହିଁଛି । ଆଉ କାହିଁକି ସିବୁ କହି ତାଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିବି ।

—ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ତା ପରେ କଣ କଲେ ?

—ପୂର୍ବପରି ନିୟମିତ ଭାବେ ଆସନ୍ତି । ଗଳ୍ପ କରନ୍ତି, କେବେ କେବେ ଗ୍ଭ-ପାନ କରି ଗ୍ଭଲି ଯାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଗପରି ବେଶୀ ବେଳଯାଏ ବସନ୍ତି ନାହିଁ ।

—ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ବୋଧହୁଏ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଭଲ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଥିଲା ?

—ଖୁବ୍ ଭଲ । ମୁଁ ଯାହା ଆଶା କରି ନ ଥିଲି—

—ଗ୍ଭଲନ୍ତୁ ! ଯେଉଁଘରେ ପ୍ରଭାକରବାବୁ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ସେ ଘରଟା ଥରେ ଦେଖି ଆସିବା ।

—ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଚା ନେଇ ଆସୁଛି।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଉଠିଲେ।

ଯେଉଁ ଘରଟିରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ସେହି ଘରର ଦ୍ୱାର ପାଖରେ ଆସି ଠିଆହେଲେ। ଦୁଆରଟି ବାହାର ପାଖରୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା। ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବାହାରେ ଠିଆହୋଇ ଘରର ଚାରିପାଖ ଭଲରୂପେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଦେଖିନେଲେ। ଘରର ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶସ୍ତ ବାରଣ୍ଡା। ବାରଣ୍ଡାର ଅନ୍ୟପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଉଦ୍ୟାନ। କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଛୋଟବଡ଼ ଗଛ ଉଦ୍ୟାନଟିର ଶୋଭାବର୍ଦ୍ଧନ କରୁଛି। ଉଦ୍ୟାନର ମଝିଦେଇ ଗୋଟିଏ ସରୁ ରାସ୍ତା ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିଛି। ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତାଟି ଯାଇଛି।

ସେଇପରି ଭାବେ ଠିଆ ହୋଇ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଖୁନୀ ଯଦି ବାହାରର କେହି ହୁଏ ତାହାହେଲେ ସେ କେଉଁବାଟ ଦେଇ ଆସିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ? ଏକମାତ୍ର ପୋଖରୀର ଧାର ରାସ୍ତା ଦେଇ ଆତତାୟୀ ବାରଣ୍ଡାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ହାରେ ଓ ବାରଣ୍ଡାରୁ ସେଠେଇ ଘର ଦେଇ ସିଧା ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଶୟନକକ୍ଷକୁ ଆସିବାକୁ ସୁବିଧା ଅଛି।

ଶୟନ କକ୍ଷକୁ ଆସି ସେ କଣ କଲେ ? ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କଣ ତାଙ୍କୁ ନିଦ୍ରା ଲାଗି ଯାଇଥିଲା। ସେ କଣ ଏତେ ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାଭିଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ଯେ କେହି ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ଏହା ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ। ଆତତାୟୀ କଣ ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍କାର କରିବା କଥା କହିବାକୁ ସମୟ ନ ଦେଇ ଅତି ଅତର୍କିତ ଭାବେ ଆକ୍ରମଣ କରି ହତ୍ୟା କରିଥିଲା ?

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭାବନା ଖେଳିଗଲା ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ। ହୁଏତ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ କୌଣସି ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇ

ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ସମୟରେ ଆତତାୟୀ ନିଜର ଜଘନ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ସୁରୁରୁ ରୂପେ ହାସଲ କରି ପାରିଛି ।

କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ? ସେ କଣ ଏ ଘରକୁ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ
ଆସିବା ପରେ ଆଉ ଆସି ନାହାନ୍ତି । ସେ କଣ ନିଜର ଝିଅ
ସହିତ ଅନ୍ୟ ଘରେ ଶୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏପରି କାହିଁକି ? ଏଂର ପୃଥକ୍
ରହିବା କାରଣ କଣ ? ସେତ ନିଜେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହିତ
ତାଙ୍କର କେବେ ମତାନ୍ତର ନଥିଲା । ଆଉ କଣ ସେ ଯାହା ସବୁ
କହିଛନ୍ତି ସବୁ କଣ ମିଥ୍ୟା ?

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କିଛି ଦୂର ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ଲେନ୍‌ସରେ
ଦେଖିଲେ—କାହାର ପାଦ ଚିହ୍ନ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସେ ଠିଆ ହୋଇ କେତେ କଥା ମନେ ମନେ ଭାବୁଛନ୍ତି ।
ଏପରି ସମୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଚା ନେଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଉପେନ୍ଦ୍ର
ବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ସେ ସେଇଠି ଠିଆ ହେଲେ ।

ଚା—ପାନ ପରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କପ୍‌ଟିକୁ ରଖିଦେଇ
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ—କାଲି ଶେଷଥର ପାଇଁ
ଆପଣ କେତେବେଳେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ହୋଇଥିଲେ ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ଏଗାରଟା । ଚାକରକୁ ଡାକ ଡାକ ସେ ଆସିଲେ ।
ଚାକରଟି ଆସି କବାଟ ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ସେ ତାକୁ ଚାପୁଡ଼ାଏ
ମାରିଲେ । ସେହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ମୁଁ ଆସି ଦେଖେତ ସେ ମାତାଲ
ଅବସ୍ଥାରେ ଘର ଭିତରକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆଉ
ଯେପରି ସେ କେବେ ଏଂର ମାତାଲ ନ ହୁଅନ୍ତି ସେତେବେଳେ
ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରାଇ ଦେଇଥିଲି ।

—ମଦ ଖାଇବାଟା କଣ ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ ?

—ନା, ସେ ପ୍ରାୟ ଛ'ସାତ ମାସ ହେବ ଏପରି କରିଥିଲେ ଶୁଣିଥିଲି, କିଏ ତାଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ କାଳ ସାଧନା କଲେ ଧନ ଜନ ସବୁକଥାରେ ଉନ୍ନତ ହେବ । ତାପରେ କାଳୀ ସାଧନା କଲେ କାଳୀଙ୍କ ପାଖରେ ମଦ ଭୋଗ କରି ନିଜେ ଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ବଦ୍ରୂପ ଭାବେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଓଷ୍ଠରେ ମୃଦୁ ହ ଫୁଟି ଉଠିଲା ।

ସେହି ଘରର କବାଟଟିକୁ ଖୋଲି ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ପୁଲିସ୍ ଲାସଟିକୁ ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ୍ ପାଇଁ ପଠାଇବା ପରେ ଘରଟି ଭଲ ଭାବେ ପରିଷ୍କାର କରା ହୋଇଥିଲା । କେ କେତେକ ଯାଗାରେ ଶୁଷ୍କ ରକ୍ତର ଦାଗ ଚଟାଣ ଉପରେ ଲା ରହିଥିଲା ।

ରକ୍ତର ଦାଗ ଦେଖି ମୃତ ଦେହଟିର ଅବସ୍ଥା ଠିକ୍ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯଦି ରକ୍ତର ଦାଗ ଏପରି ଭାବେ ପଡ଼ିଥାଏ ତାହାହେଲେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଚେୟାରରେ ବସିଥିଲେ । ଆତତାୟୀ ହତ କରିବା ସମୟରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଚେୟାର ଉପରୁ ତଳକୁ ଗ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କର ରକ୍ତବୋଳା ହାତର ଦା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଟାଣ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଲାଗି ରହିଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ! ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ । ଦରକାର ହେଲେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବି ?

କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ନ ଦେଇ ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହେଲେ । ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାର ଟାଣି ଆଣି ବସି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ବୋଧହୁଏ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି, ସେ ମାତାଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଓ ସେହି ସୁଯୋଗ ନେଇ ଆତତାୟୀ ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କୁ ଖୁନ୍ କରିଛି ।

ସଥିଯୋଗୁଁ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିରୋଧ ବା ଚିତ୍କାର କର ୀାର ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନ ରହିବାର କାରଣ କଣ ? ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଏକୁଟିଆ ଛାଡ଼ିଯିବା କଣ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

ଗୋଟିଏ ୧୦।୧୧ ବର୍ଷର ଝିଅ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଦେଖି ନେଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଝିଅଟିର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ । ବାଳିକାଟି ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର କନ୍ୟା ବୋଲି ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ । ସେ କପ୍‌ପ୍ଲେଟ୍ ଉଠାଇ ଯିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ଶୁଣ୍ ।·········

ଝିଅଟି ଫେରି ଠିଆ ହେଲା ।

ତୁମର ନାମ କଣ ?

ଅରୁଣା—

—ତୁମେତ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଝିଅ ।

ହଁ ।

—କାଲି ବାପାଙ୍କ ସହିତ ରାତିରେ ତୁମର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ?

—ଦେଖିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣିଛି ।

—କେତେବେଳେ ?

—ରାତି ପ୍ରାୟ ଏଗାରଟା ବେଳେ ।

—କାହା ସାଙ୍ଗରେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ ?

—ବୋଉ ସାଙ୍ଗରେ ।

—ତୁମର ବୋଉ କଣ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଜିଆ କରୁଥିବାପରି କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ଜଣା ପଡୁଥିଲା ।

—ମୋର ଠିକ୍ ମନେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ମୋର ଘୁମନିଦ ଲାଗି ଆସୁଥିଲା । ବାପା ଆସିବା ମାତ୍ରେ ବୋଉ କହିଲା—

ଆଜ ପୁଣି ଖାଇ ଆସିଛ । ତାପରେ କଥାରୁ କଥା ବଢ଼ିଲା କିଛି ସମୟ ପରେ ମା ମୋ ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡୁଥିଲା । ମୁଁ ଚୁପ୍ ହୋଇ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଥାଏ. ମା ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ—ରାତିସାରା ମୁଁ ଜାଗି ରହି ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଥାଏ ।

—ତୁମେ ରାତିସାରା ଜାଗିଥିଲ ?

—ହଁ ।

—ଆଚ୍ଛା, ରାତିରେ ତୁମେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିନା । କେହି କବାଟ ଖୋଲିବା, କଣସ ପଦ ପଡ଼ିବା କିମ୍ବା କାହାର ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ଏ ସବୁ ଶୁଣିନା ?

—ନାଁ ସେପରି କିଛି ଶୁଣି ନାହିଁ; ମାତ୍ର ଥରେ ଦୁଇଥର ଶୋଇ ଗୋଡ଼ କଚାଡ଼ିବା ପରି ଶୁଭିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି ନିଶା ଜୋରରେ ବାପା ବୋଧହୁଏ ଏପରି ହେଉଛନ୍ତି ।

—ସେତେବେଳେ ରାତି ପ୍ରାୟ କେତେଟା ହେବ ।

—ମୁଁ ଠିକ୍ କହି ପାରୁନି, କିନ୍ତୁ ଅନେକ ରାତି ହେବ ।

—ତୁମେ କ'ଣ ମାଙ୍କ ପାଖରେ ବରାବର ଶୁଅ ?

—ହଁ ।

—ବାପା ତୁମକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ?

—ହଁ, ମାତ୍ର ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେହେବ ସେ କଣ ସାଧନା କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଆମ କାହାରିକୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ମନା କରିଥିଲେ ।

—ଏ ଘରର ଚାବି କାହା ପାଖରେ ଥାଏ ?

—ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ।

ଅରୁଣା, ତୁମେ ଜାଣ ତୁମର ବାପା କାଲି ରାତିରେ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି ?

ଅରୁଣା ନୀରବ ରହିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଗଲା ସେ ଯେପରି ପ୍ରବଳ କୋହରେ ଫୁଲି ଫୁଲି କାନ୍ଦିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି ।

ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ଛି. ଅରୁଣା ! କାନ୍ଦନ୍ତି ନାହିଁ । ତୁମର ବାପାଙ୍କୁ ଯେ ଏପରି କରିଛି ମୁଁ ତାକୁ ଧରିବାକୁ ଆସିଛି ! ତୁମେ ମୋ କଥାର ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମୁଁ ତାକୁ ଧରିଆଣି ତୁମରି ଆଗରେ ତାକୁ ସେହିପରି ଦଣ୍ଡ ଦେବି । କୁହ, ବାପା ମରିଯିବା ଖବର ପ୍ରଥମେ ତୁମକୁ କିଏ ଦେଲେ ? ତମର ବୋଉ ?

କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ଅରୁଣା କହିଲା—ନା, ମା କିଛି କହି ନାହାନ୍ତି । ରାତି ଶେଷ ପହରକୁ ମୋତେ ଟିକିଏ ନିଦ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ହଠାତ୍ ବୋଉର କରୁଣ କ୍ରନ୍ଦନ ଶୁଣି ମୋର ନିଦଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ମା ମୋତେ ଦେଖି କହିଲେ ଯା ଚଞ୍ଚଳ ନରି ଦାଦାଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣିବୁ । ମୁଁ ମୁହଁ ନ ଧୋଇ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି, ସେ ନାହାନ୍ତି—ବିଜୁ ଦାଦା ବସିଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନରି ଦାଦାଙ୍କ କଥା ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲେ ଯେ ନରି ଦାଦା ତିନିଦିନ ହେବ ମଫସଲ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଚାଲି ଆସୁଥିଲି, ସେ ପଛରୁ ଡାକି କହିଲେ—ଅରୁଣା ତୋର ବାପାଙ୍କର ହାଲ କଣ ? ସେ ଚାଲିଗଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି । ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ମାଙ୍କୁ ଆସି କହିଲି । ତା'ପରେ ତ ପୁଲିସ ଆସିଲେ ।

ଅରୁଣାକୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ— ବିଜୟ କିଏ ? ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ତାର କି ସମ୍ବନ୍ଧ ? ଏତେ ସକାଳୁ ସେ ବା ମୃତ ସମ୍ବାଦ କିପରି ପାଇଥିଲା ? ତଳକୁ ଚାହିଁ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା, କବାଟର ତଳକୁ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଟା ବାହାରିଛି ଓ ସେଥିରେ ଲାଗିଛି ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାଉ-

ଜରର କସ୍ତୁଦଂଶ । ବୋଧହୁଏ କିଷ୍ଟୁ ବାହାରର ଅନ୍ୟ କେ
ଏହି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲି ଓ ସେ ହତ୍ୟାକାରୀ ନ
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଏ ହତ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଷ୍ଟୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣା
ଜାଣିଥିଲି । କିନ୍ତୁ କିଏ—କିଏ ସେ ? ଅରୁଣାର କଥ
ଅନୁଯାୟୀ……

ହତ୍ୟାକାରୀ ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ହେଉନା କାହିଁକି ସେ
ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ସୂତ୍ରଟି ଛାଡ଼ିଯାଇଛି ତାହା ଯେ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ଅସ୍ତ୍ର
ଏହା ସେ ବୋଧହୁଏ କଳ୍ପନା କରି ନାହିଁ ।

ପୁଲିସ୍ ମନେ କରୁଛି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏହି ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟ
ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ବେଶ୍, ସେହି ଦୃଷ୍ଟି ନେଇ ସେମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
ଚଳାନ୍ତୁ । ମୁଁ ମୋର ପଥ ବାଛି ନେଉଛି ।

× × ×

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ସବୁ
କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଯାହାକିଛି କହିବାକୁ ବା
କରିବାକୁ ହେବ, ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଛଦ୍ମ ବେଶରେ ଆସି ସବୁ କିଛି
ବୁଝାଇ ଦେଇ ଯା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ପରାମର୍ଶରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର
ସାନ ଭଉଣୀ ମାୟା ଆଜକୁ ଦଶ ବାର ଦିନ ହେବ ଆସିଛି ।

ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଆସନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ତାଙ୍କ ସହିତ
ସହଜ ଭାବେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଏ
ଦୁଃଖରେ ସମବେଦନା ଜଣାନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ଅସଲଗ୍ନ
କଥା ତାଙ୍କର ମୁହଁରୁ ବାହାରିପଡ଼େ କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ଦେବୀ ଆଉ ପୂର୍ବ ପରି ରାଗନ୍ତି ନାହିଁ । ହସି ହସି କଥା ଗୁଡ଼ିକ
ସହ୍ୟ କରି ନିଅନ୍ତି ।

ବିଜୟ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଘରକୁ ଆସିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।
ଆଗେ ସେ କେବେ କେବେ ଆସୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଦିନେ ସେ ନରେନ୍ଦ୍ର

ବାବୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଖବର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଆସିଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ତାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ମାୟା ଉପରେ ।

ମାୟା—ସ୍ୱପ୍ନପୁରୀର ରାଜକୁମାରୀ । ବିଜୟ ତା'ର ଆଖି ଦୁଇଟାକୁ ଫେରାଇ ଆଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଳାମିଶା ହୋଇ ଯାଇଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଶୁଣି ମାୟାକୁ ଅବାଧ ଭାବେ ବିଜୟ ସହିତ ମିଶିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସେଦିନ ମାୟା ଘରେ ଏକା ଥାଏ । ବିଜୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ସେ ହସ ହସ ମୁଖରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ବିଜୟର ହାତଟିକୁ ଧରି ଯତ୍ନକରି ବସାଇ ଦେଲା ଗୋଟିଏ ଚେୟାର ଉପରେ । ତା'ପରେ ଅତିଥି ସତ୍କାରର ଆୟୋଜନ ଲାଗି ସେ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ବିଜୟ ବସି ବସି ଭାବୁଥାଏ, ଆଜ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ମାୟାକୁ ସବୁକଥା କହିବ । କେତେଦିନ ଆଉ ସେ ଏହି ରୁଚି ମନଭୁଲା ସଲଜ୍ଜ ମୁହଁଟି ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖୁଥିବ ?

ମାୟା ଆସିଲା । ହସି ହସି ପାଣି ଗ୍ଲାସଟିକୁ ବିଜୟର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଉ ଦେଉ କହିଲା—ଉଠ, ମୁହଁ ହାତ ଧୁଅ.........

—ମାୟା......କଣ କହିବାକୁ ଯାଇ ବିଜୟର ଗଳାର ସ୍ୱର ଯେପରି ଅଟକି ଗଲା ।

ମାୟା ହସି ହସି କହିଲା—ଆଗେ ଖାଇ ସାର, ପରେ ଯାହା କହିବ ତାହା ଶୁଣିବ । ମୁଁ ତ ଆଉ ପଳେଇ ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅଗତ୍ୟା ବିଜୟ ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ଖାଇବାକୁ ବସିଲା ।

ଖାଇସାରି ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ବସି ବିଜୟ କହିଲା—ମାୟା, ବେଳେବେଳେ ଭାବେ ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଚାଲି

ଯା'ନ୍ତ । ମାତ୍ର ତୁମେ ମତେ ଯେଉଁ ଯାଦୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଭୁଲାଇ ରଖିଛ, ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବି କେମିତି ?

ଅଭିମାନଭରା କଣ୍ଠରେ ମାୟା କହିଲା—ମୁଁ ଯଦି ତୁମକୁ ଅଡୁଆ ହେଉଛି, ତାହାହେଲେ କହୁନା ମୁଁ ବେକରେ ଦଉଡ଼ି ଲଗାଇ ଦିଏ—ତୁମେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବ ।

ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ବିଜୟ କହିଲା—ଛି, ଛି, ଏସବୁ ତୁମେ କଣ କହୁଛ ? ମୁଁ କଣ ତୁମକୁ ଏ ସବୁ କରିବାକୁ କହିଲି ? ମୁଁ କହୁଥିଲି, ଆମେ ଦୁହେଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଫାଙ୍କିଦେଇ ଏଠୁ ପଳାଇଯାଇ ବହୁତ ଦୂରରେ ନୂତନ ସଂସାର ଗଢ଼ି ତୁହନ୍ତେ ।

ମାୟାର ଅଭିମାନ ବୋଧହୁଏ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏହି କଥା ପଦକରେ । ସେ ମୁହଁରେ ଝିଟିକ ହସ ଫୁଟାଇ କହିଲା—ଓ ଏଇକଥା, ଠିକ୍ ମୋର ଅନ୍ତର ଭିତରର ଗୋପନ କଥାଟିକୁ ତୁମେ କହି ଦେଇଛ । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଭାବୁଥିଲି ଯେ ତୁମେ କେବଳ ମୋତେ ପ୍ରତାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଅଭିନୟ କରୁଛ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଦୁହିଁଙ୍କର ମନଧ୍ୟାନ ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଗତି କରୁଛି । ଏପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାମରେ ତତ୍ପର ହେବା ଉଚିତ ନୁହେ । କିଛି ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର । ମୁଁ ନିଜେ ସେ ସବୁର ଉଚିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଧୀରେ ଧୀରେ କରିବି ।

ନାନାଦି ହସ କୌତୁକ ଭିତରେ ମାୟା ଓ ବିଜୟର ସେ ଦିନର ବୈଠକ ଶେଷ ହେଲା । ବିଜୟ ମନଭରି ଆନନ୍ଦରେ ମାୟାଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲା ।

—ଆପଣ ବି କଣ ଏଇ ସନ୍ଦେହ କରୁଚନ୍ତି ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ?

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ କଥାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ ଅଫିସର୍ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ଖାଲି ସନ୍ଦେହ ନୁହେଁ, ମୁଁ ଏହାର କେତେଟା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେବି । ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଆଜକୁ ଏକମାସ ବିତିଗଲାଣି । ଏଇ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ବରାବର ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳେଇଛି ।

ଆପଣ ସେ ଦିନୁ ବରାବର ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳେଇଛନ୍ତି, କାହିଁ ମୋତେ ତ କିଛି କହି ନାହାନ୍ତି ?

—"କହିବାର ବିଶେଷ କିଛି ପ୍ରୟୋଜନ ନଥିଲା । ଯଥା ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ କହିବି ବୋଲି ଠିକ୍ କରିଥିଲି ।

—ଧନ୍ୟବାଦ ! ଆପଣଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ମୋର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ·········କିନ୍ତୁ ଏ ସନ୍ଦେହ କଣ ପ୍ରକୃତରେ ସତ୍ୟ ? ଆପଣ ବି କଣ ସତ୍ୟବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ କଣ ପ୍ରକୃତରେ·········

—ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ମୋର ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଏ କଥାଶୁଣି ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ସାମାନ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତାକଲା ପରେ କହିଲେ—ତେବେ ଏଥର ତାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଦରକାର । ଗଦାଧର ବାବୁ ଆଉ ଆପଣ ଉଭୟ ମିଶି ଯେତେବେଳେ ସେଇ ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦେହ କରିଛନ୍ତି ଏଥିରେ ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ଭୁଲ ନାହିଁ ।

—କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ଆହୁରି ସମସ୍ତ ବାକି ଅଛି— ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁହେଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ କେବଳ ଦୋଷୀଭାବରେ ଦେଖି ନେଇ ଆମେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଯିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏଇ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ପଛରେ ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ବିରାଟ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଲୁଚି ରହିଛି । ସେଦିନ ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍‌ରେ ଫେରିଲା ବେଳେ·········

—ଏଁ । ମାଡ୍ରାସ୍ ମେଲ !

—ନା, ନା, ସେ କିଛି ନହିଁ । କେବଳ ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ପଛରେ ଏକ ବିରାଟ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଅଛି ବୋଲି ମୁଁ ସନ୍ଦେହ କରୁଛି ।

ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟରଙ୍କର ଧାରଣା ହେଲା ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ମାଡ୍ରାସ୍‌ମେଲ୍’ କଥା କିଛି ଗୁପ୍ତକରି ନେଲେ । ସେ ସବୁଦିନେ ସେଇପରି । ତେଣୁ ବଳେଇ ପଚାରିଲେ ନାହିଁ । କେବଳ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲାପରି କହିଲେ—ଚକ୍ରାନ୍ତ ! ଆପଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏଇ-ଧାରଣା ?

—ଖାଲି ଧାରଣା ନୁହେଁ—କେତେକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପାଇଛି ।ଆଉ ମଧ୍ୟ, ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ପରେ ଯେ ସେ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଲୋପ ପାଇଯାଇଛି ତା ଭାବିନେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୋର ମନେହୁଏ ଏ ଚକ୍ରାନ୍ତର ପରିସର କ୍ରମେ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।

—କାହାକୁ ନେଇ ?

ଏଥିରେ ଆଉ ଅବୁଝା ରହିଲା କଣ ? ଏଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ ହୁଏତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ମୂଳରେ ଅଛନ୍ତି । ତା ପରେ···

—ନୀରବ ରହିଲେ କାହିଁକି ? କହନ୍ତୁ···

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଚଉକିରୁ ଉଠି ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କହିଲେ—ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ସେ କଥା ପରେ । ଆଜି ରାତିରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ହୁଏ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖେଇ ଦେଇ ପାରେ—

*　　*　　*

ସେଇଦିନ ରାତିରେ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ବେଶରେ ସହର ରାସ୍ତାରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲେ। ପାଖେ ପାଖେ ଥିଲେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ। କିଛିବାଟ ଗଲାପରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ଦେଖନ୍ତୁ, ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହିତ ଆମକୁ ଆଗେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ। ତା ମନରେ ଯଦି ସାମାନ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହୁଏ, ତାକୁ ଧରିପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ଜଟିଳ ରହସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବୋଧହୁଏ ପଶିପାରିବା ନାହିଁ।

—ତାକୁ କଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଦେଖିପାରିବା ?

—ଚାଲନ୍ତୁ ସେ ଛକ ପାଖକୁ। ସେଇଠି ଆମକୁ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ।

—ସେ କଣ ଏଇବାଟେ ଦେଇ ଯିବ ? ଆପଣ କଣି ଠିକ୍ ଜାଣିଛନ୍ତି ସେ ଏଇବାଟେ ପାସ୍‌କରି ଯିବ ?

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଦୂରକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରି କହିଲେ—ଖାଲି ଏତିକି ନୁହେଁ, ମୋର ଗୁପ୍ତଚରକୁ ବରାବର ସେଇ ଲୋକଟାର ପିଛା ଲଗାଇ ଦେଇଚି। ସେ ଏହି ଧର୍ମଶାଳାରେ ରହେ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଅଦୂରସ୍ଥ ଧର୍ମଶାଳା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ପୁଣି ସାମାନ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତା କଲାପରେ କହିଲେ—ସେ ଯଦି ଅନ୍ୟ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଚାଲିଯାଏ···?

—ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ସେ ଏଇବାଟେ ଦେଇ ଯିବ। ···ଗଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି କ୍ଷତି ନାହିଁ। କେଉଁଠିକୁ ଯିବ ସେ ଖବର ଆସି ବଳେ ଆମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ।

ଉଭୟେ ଛକପାଖରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିଲେ। ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବରାବର ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଥିଲେ ସେଇ ଧର୍ମଶାଳା ଆଡ଼କୁ। ହେଲେ ବେଶୀ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ। ପ୍ରାୟ ଦଶମିନିଟପରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ଖୁବ୍

ନିକଟକୁ ଯାଇ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ହେଇ, ସେ ଲୋକଟାକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ସହର ରାସ୍ତାରେ ଅନେକ ଲୋକ ଯା'ଆସ କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କାହାକୁ କହୁଛନ୍ତି ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର କିଛି ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା ପରେ ପରେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଯେତେବେଳେ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ତା ପୋଷାକ-ପତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଗଲେ ଲୋକଗହଳରୁ ସେଇ ଲୋକଟିକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ରହିଲା ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ଲୋକଟା ଖୁବ୍ ବେପରୁଆ ଭାବରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଚି । ତାର ରୁକ୍ଷ ଚେହେରା ସାଙ୍ଗକୁ ଗାଢ କଳାରଙ୍ଗର ଚାଳି ପକା କୋଟ କୌଣସି କୌଣସି କୌତୁହଳୀ ଲୋକର ଦୃଷ୍ଟି ନିଶ୍ଚୟ ଆକର୍ଷଣ କରିବ ।

ଲୋକଟା ସେଇପରି ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତାଦେଇ ଆଗେଇ ଚାଲୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ପାନ ଦୋକାନ ଆଗରେ ହଠାତ୍ ଠିଆହୋଇ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ଟିଣ ସିଗାରେଟ୍ କେସ୍ ବାହାର କରି ତା ଭିତରୁ ବିଡ଼ି ବାହାର କଲା । ତା ପରେ ପାନ ଦୋକାନବାହାରେ ଝୁଲୁଥିବା ନଡ଼ିଆକତା ଦଉଡ଼ିର ନିଆଁରେ ବିଡ଼ି ଲଗାଇ ବିଡ଼ି ଟାଣିଟାଣି ପୁଣି ପରି ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଅଟକି କହିଲେ—ଏଥର ଆପଣ ଏକା ତାର ପିଛା ନିଅନ୍ତୁ ।

—ଆଉ ଆପଣ ?

—ମୁଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ପୁଣି ଦେଖାଦେବି ଯେ— ଯାଆନ୍ତୁ । ଏହି ରାସ୍ତାର ଶେଷ ଛକରେ ଆପଣ ଗଦାଧର ବାବୁଙ୍କୁ ଭେଟିବେ । ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ସେଇଠି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲି । ସେଇଠି ସେ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିଯିବେ ।

ଏତକ କହିସାରି ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଲୋକ ଗହଳି ମଧ୍ୟରେ ମିଶି ଗଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ପୂର୍ବପରି ସେଇ ଲୋକଟାର ପିଛା ନେବାରେ ଲାଗିଲେ । ମନରେ ତାଙ୍କର ନାନାପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ ଆଶା ଉତ୍କଣ୍ଠା ଜାତହେଲା । ଏଲୋକଟା କିଏ ? ଯାହାକୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଏପରି ସନ୍ଦେହ କରୁଚନ୍ତି କାହିଁକି ? ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ସହିତ ଯାହାର କି ସମ୍ବନ୍ଧ ? ଏ କଣ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ଖୁନ୍‌କରି ଏପରି ବେପରୁଆ ଭାବରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଚି !

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ଗୋଡ଼ଦିଟା ଯେପରି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଥାଏ । ତାଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାର ସ୍ରୋତ ସେଇପରି ଅବିରାମ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥାଏ ।

କିଛି ଦୂର ଗଲା ପରେ ସତକୁସତ ସେହି ରାସ୍ତା ଶେଷ ଛକରେ ସେ ଗଦାଧରବାବୁଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ । ଜଣାଯାଉଥିଲା ଗଦାଧରବାବୁ ମଧ୍ୟ ଯେପରି ତାଙ୍କରି ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଆସନ୍ତୁ ।

— ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଯିବାକୁ ତ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୋତେ କହିଛନ୍ତି । କାହାନ୍ତି ସେ ।

—ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦେଖାଦେବେ ବୋଲି ମୋତେ କହିଛନ୍ତି । ହୁଏତ ସେ ଆମ ପଛେ ପଛେ ଆସୁଚନ୍ତି । ···ଲୋକଟାକୁ ଦେଖିଲେଣି ଆପଣ ।

—ନା ।

—ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ । ସେଇ ବହି ଦୋକାନ ଆଗଦେଇ ସେ ଯେଉଁ କଳା ରଙ୍ଗର ତାଳିପକା କୋଟ୍ ପିନ୍ଧା ଲୋକଟା ଚାଲିଯାଉଚି ।

—ଏଇ—ଏ କଣ ସେଇ···········

ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଆସନ୍ତୁ ।

ତେବେ ଆମର ପୂର୍ବ ସନ୍ଦେହ ?

—ଏ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଜଡ଼ିତ ଥାଇପାରେ । ଦେଖାଯାଉ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ସହିତ ଯ୍ୱାର କି ସମ୍ବନ୍ଧ ?

ଉଭୟେ ପୁଣି ନୀରବରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଲୋକଟି ବଡ଼ ଖଣ୍ଡିକ ଶେଷକରି ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବଡ଼ରେ ନିଆଁ ଧରାଇଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଚା ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ ଭିତରେ ଯାଇ ବସିଲା ।

ଲୋକଟି ଚା-ଜଳଖିଆ ଖାଇ ସେ ଦୋକାନରୁ ବାହାରୁ ବାହାରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଏବଂ ଗଦାଧର ବାବୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଦୋକାନରେ ବହି କିଣିବା ଅଭିନୟ କରି ତାର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଥିଲେ । ସେ ଦୋକାନରୁ ବାହାରି ଯେତେବେଳେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା, ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ତାଙ୍କର ହାତଘଡ଼ିକୁ ଅନାଇଁ ଦେଖିଲେ ରାତି ଦଶଟା । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଚାଲିଯିବାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲାଣି ।

ଆଉ କେତୋଟା ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କଲାପରେ ସେଇ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ଦୁଇମହଲା କୋଠା ସାମନାରେ ଠିଆହେଲା । କୋଠା ଉପରକୁ ଅନାଇଁ କାହାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । କୋଠାର ଉପର ମହଲାର ଜାଲବାଡ଼ ଘେରା ବାରଣ୍ଡାରେ ଠିଆ ହୋଇ ଜଣେ ପ୍ରୌଢ଼ ବ୍ୟକ୍ତି ରାସ୍ତାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ଏ ଲୋକଟା ଏପରି ଅନାଇଁବାର ଦେଖି କେଜାଣି କାହିଁକି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ବିଚଳିତ ହେଲା ପରି ସେ ଜଣାଗଲା । କିନ୍ତୁ ତା' ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ଅତି ଚଞ୍ଚଳ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ଆଉ ଦେଖା ଦେଲା ନାହିଁ ।

—ଏ ଦୃଶ୍ୟର ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ମାନେ ଅଛି ସାର୍ । ଗଦାଧର ବାବୁ ଖୁବ୍ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସେଇ କୋଠା ଉପରକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କହିଲେ—ଉପେନ୍ଦ୍ର

ବାବୁଙ୍କର ଅନୁମାନ ବୋଧହୁଏ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ମୋର ମଧ୍ୟ ଏ ଲୋକଟା ଉପରେ ଖୁଷଣ ସନ୍ଦେହ ହେଲାଣି ।

—ମୁଁ ବି ସେଇଆ ଠିକ୍ କରୁଛି।

—ଏ କୋଠାର ମାଲିକ କିଏ ?

ମୋର ମନେହୁଏ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପର ବାରଣ୍ଡାରେ ବୁଲାଚଲା କରୁଥିଲେ ସେ ଏ କୋଠାର ମାଲିକ ।

—ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?

ନା । କେବେ ଦେଖିଲାପରି ମଧ୍ୟ ମନେ ହେଉନି । ଆମେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇପାରିବା ସାର୍ ।

ତା ଅବଶ୍ୟ ପାଇବା । କିନ୍ତୁ ଏ ଲୋକଟାକୁ କରିବା କଣ ? ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ କିଛି ବୁଝି ହେଉନି । ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଖରାପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏଥିରେ ଅଛି, ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ା ବାଡ଼ି ଠୁକ୍ ଠୁକ୍ କରି ଉଭୟଙ୍କ ପାଖଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ଆଉ ଟିକିଏ ହୋଇଥିଲେ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ଦେହରେ ଧକ୍କା ଖାଇ ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସେଇ ବୁଢ଼ା ଆଡ଼କୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇଁ କହିଲେ—ଷ୍ଟୁପିଡ୍ ।

ତାପରେ ଗଦାଧର ବାବୁଙ୍କୁ କହିଲେ—ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରାଯିବ । ଶୀଘ୍ର ଆମେ ଗୋଟିଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର ।

ବୁଢ଼ାଟା ଲୋକ ଗହଳିରେ ମିଶି ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବା ଯାଏ ଗଦାଧରବାବୁ କେଜାଣି କାହିଁକି ସେଇ ଦିଗକୁ ଅନାଇଁ ରହିଥିଲେ । ତାପରେ ସେଇଆଡ଼ୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କୁ କହିଲେ—ଦେଖାଯାଉ ତା ପରେ ସେ କଣ କରୁଛି ।

—ଏଇତ ଲୋକଟା ପୁଣି ଆଗେଇ ଗ୍ଭଲିଲାଣି ।

—ପୁଣି ତାର ପିଚ୍ଛନେବା ଗ୍ଭଲନ୍ତୁ ।

ପୁଣି କିଛି ବାଟ ଗଲାପରେ ଦେଖାଗଲା ଲୋକଟା ପାର୍କ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ପାର୍କ ଭିତରେ ବିଜୁଳି ଆଲୋକର ବିଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ନଥିବାରୁ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ସେ ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ଝାପ୍‌ସା ଅନ୍ଧକାର ଭରି ରହିଥିଲା । ଲୋକଟା ଗୋଟିଏ ଗଛ ଆଡ଼ୁଆଳରେ ଠିଆହୋଇ କୋଟ୍‌ର ଭିତର ପକେଟରୁ କଣ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ବାହାର କଲା । ତାର ମୁହଁର ଭାବରୁ ଜଣା ଯାଉଥାଏ ସେ ଯେପରି ମୋଟେ ସନ୍ଦେହ କରିନି କେହି ତାର ପିଛୁ ନେଇ ତାର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁଛି ବୋଲି ।

—ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଖୁବ୍ ଧୀରେ କହିଲେ ।

ଗଦାଧର ବାବୁ ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଖୁବ୍ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇଁ କହିଲେ—ତା ହାତରେ ସେଇଟା ଛୁରୀପରି ମନେହୁଏ ସାର୍ । ଚମଡ଼ା ଖୋଳରୁ କାଢ଼ି ଧାର ପରୀକ୍ଷା କଲା ପରି ମନେ ହୁଏ ।

—ଗଦାଧର ବାବୁ ! ଏ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ଖୁନୀ । ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ତାକୁ ଆରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ।

—ମୋର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଇଚ୍ଛା ସାର୍ ।

—ରିଭଲ୍‌ଭର୍ ଅଛି ତ ?

—ଅଛି ସାର୍

—ଯଦି ପଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରେ ତେବେ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାକୁ ଜଖମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

—ନ ହେଲେ ଯେ ତା ହାତରେ ଛୁରୀଅଛି ସାର୍ ।

—ସେଥିପାଇଁ ତ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତାକୁ ଜଖମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି କହୁଚି, ଆସନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ।

—ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ପକେଟରୁ ରିଭଲଭର୍ ବାହାର କଲେ । ଗଦାଧର ବାବୁ ମଧ୍ୟ ରିଭଲଭର୍ ବାହାର କରି ଇନ୍‌ସ-ପେକ୍ଟରଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲେ । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ପଛ ପାଖରୁ କିଏ ଧୀରେ ଡାକିଲା—ଶୁଣନ୍ତୁ ।

ଉଭୟେ ପଛ ପାଖକୁ ଫେରି ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ା ବାଡ଼ି ଠୁକ୍ ଠୁକ୍ କରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସୁ ଆସୁ ପୂର୍ବ ପରି ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହୁଛି—ଶୁଣନ୍ତୁ···ଶୁଣନ୍ତୁ···

ଉଭୟଙ୍କୁ ବୁଝିବାକୁ ଆଉ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ ଏ ସେଇ ବୁଢ଼ା, ଯେ କି ସହରର ରାସ୍ତା ଉପରେ ତାଙ୍କ ପାଖଦେଇ ଲଗ୍ ନ ଲଗ୍ ହୋଇ ଚାଲିଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଯାହାକୁ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ବିରକ୍ତିରେ କହିଥିଲେ—ଷ୍ଟୁପିଡ୍ ।

—କିଏ ତୁ ? ଇନ୍‌ସକ୍ଟେର ବୁଢ଼ା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କଠିନ୍ ଗଳାରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

ବୁଢ଼ା ହୋ ହୋ କରି ହସି ଉଠି କହିଲା— ଚିହ୍ନିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ମୋତେ ?

—ତୋତେ, ତୋତେ ମୁଁ ଚିହ୍ନିବି କେମିତି ? କିଏ ତୁ ?

—ବୁଢ଼ାଟି ହସି କହିଲା, ତଥାପି ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ ?

ଚୁପ୍ ! ବେଶ୍ ବଡ଼ି ବଡ଼ି କଥା କହି ଜାଣିଚୁ । ଗଦାଧର ବାବୁ ! ଦେଖନ୍ତୁ ସେ ଅଡ୍ଡେ ସେ ଲୋକଟାକୁ । ଣେ ଏ ଗୋଟାଏ ଫାର୍ସ ଆରମ୍ଭ କରି ବସିଲାଣି ।

ଫାର୍ସ ନୁହେଁ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କହି ନ ଥିଲି କି ପରେ ଆପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍ ହେବ ବୋଲି ?

ଏଇ ଶେଷକଥା ପଦକରେ ବୁଢ଼ାସ୍ୱରରେ ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଜଣାଗଲା । ସେ ସ୍ୱର ଶୁଣି ଉଭୟେ ପ୍ରଥମେ ଚମକି

ପଡ଼ିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଚକ୍ଷୁ ବିସ୍ଫାରିତ କରି କହିଲେ—ଓ
ଆପଣ !

ତା ପରେ ପରେ ଗଦାଧରବାବୁ ମଧ୍ୟ କହି ଉଠିଲେ—ଇସ୍
କି ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ଆପଣ ନିଜକୁ ସଜେଇଚନ୍ତି ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ସ୍ୱରର କି ଅଦ୍‌ଭୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ !

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୃଦୁ ହାସ୍ୟ କରି କହିଲେ—ଅଭ୍ୟାସ କଲେ
ଆପଣ ବି ଏପରି ଛଦ୍ମବେଶ ଅକ୍ଲେଶରେ ଧରିପାରିବେ । ଆମେ
ଯଦି............

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ ଆଉ କିଛି କହିବାକୁ ନ ଦେଇ ଇନ୍‌ସ-
ପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ । ଏଇ ଯେ ସେ ଲୋକଟା
ତେଣେ ଖୋଳିଯିବାକୁ ବସିଲାଣି । ଆସନ୍ତୁ, ମୁଁ ତାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଚି ।

— ଆରେଷ୍ଟ କରିବେ ?

—ହଁ । ସେ ଗୋଟାଏ ଖୁନି ଆସାମୀ ପରି ମନେ ହୁଏ ।

ମୋର ବି ସେଇ ଧାରଣା । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଏ
ପ୍ରସ୍ତାବ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।

—ସେ ଯଦି କୁଆଡ଼େ ଖସିଯାଏ ?

—ସେପରି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ
ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି । ଏଥର ଆପଣ ଫେରି ଚାଲନ୍ତୁ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଏବଂ ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବର୍ତ୍ତମାନ
କ୍ଷେତ୍ରରେ କଣ କରିବେ ହଠାତ୍ କିଛି ଠିକ୍ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।
କିଛି ସମୟ ନୀରବରେ କଟିବା ପରେ ଗଦାଧରବାବୁ କହିଲେ—
ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ! ଏ ଲୋକଟା ସହିତ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟା-
କାଣ୍ଡର କୌଣସି ସଂପର୍କ ଅଛି କି ? ଆପଣ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ
ସନ୍ଦେହ କରିଛନ୍ତି ।

—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଛି ଏଇ ଲୋକଟା ।

—ମାନେ ?

—ମାନେଟା ଅବଶ୍ୟ ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିବାକୁ ବିଶେଷ କଷ୍ଟକର ହେଉଥିବ । କାରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣ ଜାଣି-ନାହାନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଏ ରହସ୍ୟମୟ ଲୋକଟାର ସଂପର୍କ କଣ ।

ସଂପର୍କ ଅଛି ?

ପରେ ସେ ସବୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଏତିକ ଜାଣି ରଖନ୍ତୁ ଏ ଲୋକଟାକୁ ହାତକରି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭୀଷଣ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଯା'ର ଫଳରେ ହୁଏତ··········

ଅନ୍ୟ କେତେଟା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ, ଏଇତ ?

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ କଥା ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ପୂରଣ କରି ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ଆପଣ ଠିକ୍ ଧରି ପାରିଚନ୍ତି । ଏହାର ସାମାନ୍ୟ ଆଭାସ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ପାଇଛି ।

—ଆଭାସ ପାଇଚନ୍ତି ?

ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ, ସେଇ ଲୋକଟା ରାସ୍ତା ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ଗୋଟାଏ ଦୋତାଲା କୋଠା ଉପରକୁ କିଛି ସମୟ ଖାଲି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ।

—ଆପଣ ବି ସେଇଟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ?

—ନିକଟରେ ମୁଁ ବି ଠିଆହୋଇ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲି । ତାପରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖଦେଇ ଏଆଡ଼େ ଚାଲିଆସିଲି ।

—ସେ କୋଠାର ମାଲିକ କିଏ ?

—ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜାଣିଛୁ, ତାଙ୍କ ନାଁ ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁ । ଏଇଟା ତାଙ୍କର ନିଜର କୋଠା ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ନିଜ କୋଠା ହୋଇ ଥିଲେ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ପାଇବାକୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା ।

—ସେ କଣ ଏକା ରହନ୍ତି ଏଠି ?

—ନା, ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ । ତାକୁ ସେ ବିଜୟ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି । ଜଣେ ଚାକର—ଜଣେ ପୂଜାହାରି । ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ବିପତ୍ନୀକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଦେଶରେ ଯାହାଥାଏ ।

—ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ତେବେ ପତ୍ନୀ ନାହାନ୍ତି ?

—ଯେତେବେଳେ ବହୁସ୍ଥାନର କନ୍ୟାପିତା ତାଙ୍କର ପାଖକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାପାଇଁ ଆସିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ମନାକରି ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ବିବାହ ବୟସ ଚାଲି ଯିବାପରେ ବାଧ ହୋଇ ଅବିବାହିତ ଅଛନ୍ତି ।

—ଇସ୍ ! ଏତେ ଖବର ଆଣେ ଏ ଭିତରେ ଯୋଗାଡ଼ କରି ସାରିଛନ୍ତି ! ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଅତିଶୟ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ କହିଲେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ନୀରବରେ କଟିବା ପରେ ଗଦାଧରବାବୁ କହିଲେ—ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ! ଏ ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୃଦୁହାସ୍ୟ କରି କହିଲେ—ଏ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇନଥାନ୍ତା, ଯଦି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି ଏ ମହାଶୟଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପୂର୍ବପରି ହସୁଥିଲେ । ଗଦାଧରବାବୁ ସେ ହସ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନଦେଇ ପୁଣି କହିଲେ—ଖୋଲି କହନ୍ତୁ ନା ।

—ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ଖୋଲି କହିବା ସମୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସି ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ରହସ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭରେ, ମୋର ଅଜ୍ଞାତସାରରେ·················ତେବେ ଏତିକି କେବଳ ଜାଣିପାରୁଚି, ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଥିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ । ଏପରି କୌଣସି ରହସ୍ୟ ଅଛି ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏଇ ଲୋକଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିସାରି ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଚନ୍ତି ଏ ନରେନ୍ଦ୍ର—ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ।

—ଏଁ !

—ମୋ କଥାରେ କେତେଦୂର ସତ୍ୟତା ଅଛି ବା ନିଖୁଣ ରହସ୍ୟ ଲୁଚି ରହିଚି ତା ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ, ନିକଟରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟର ବାବୁ !

······ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପୁଣି ତାଙ୍କ କଥାରେ ଜୋର ଦେଇ କହିଲେ—ଖାଲି ଏତିକି ନହେଁ, ଯା ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଚି ରହସ୍ୟର ହିମାଳୟ । ଆଜି ସେଇ ରହସ୍ୟକୁ ଘନୀଭୂତ କରୁଚି ତାଙ୍କର ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଭଗିନୀ !

ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ' ତା ନାଁ ?

ଯେତେଦୂର ଜାଣପାରିଚି ତା ନା ମାୟା । ଆଜି ସେଇ ମାୟା ହୁଏତ ବଢେଇ ଦେବ ମାୟାପୁରର ଇନ୍ଦ୍ର ଜାଲ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ହସି ଉଠିଲେ କିନ୍ତୁ ଇନ୍‌ସପେକ୍‌ଟରଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ସେତେବେଳେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

× × ×

କଟକର ସିନେମା ଗୃହ ଆଗରେ ଆଜ ଲୋକର ଭିଡ଼ ବେଶୀ । ଆସିଚ ନୂତନ ଓଡ଼ିଆ କଥାଚିତ୍ର—ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ । ସପ୍ତାହେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଡ଼୍‌ଭାନ୍‌ସ୍ ବୁକିଂ ସରି ଯାଇଚ । ତଥାପି ଲୋକେ ଆସୁଚନ୍ତି, ଫେରୁଚନ୍ତି ନିରାଶ ହୋଇ । ସେଇ ପଥର ପଥିକ ହୋଇଥିଲେ ଦୁଇଟି—ତରୁଣ, ତରୁଣୀ । ତରୁଣୀର ବେଶଭୂଷାର ପରିପାଟି ବିଶେଷତଃ ଆଖିର ଚାହାଣୀ ଅନ୍ୟ ଯୁବକଙ୍କର ଅନ୍ତରକୁ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଚହଲାଇ ଦେଉଥିଲା । ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ମୁହଁର ସ୍ନୋ ପାଉଡର, ଲିପଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରଭୃତି ଯୁବତୀର ପ୍ରକୃତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ହୁଏତ ଅନେକ ଗୁଣରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରି ଦେଉଥିଲା ।

ଲୋକ ଗହଳି ଅତିକ୍ରମ କରି ଆସିଲା ପରେ ଗୋଟିଏ ନିରୋଳା ସ୍ଥାନରେ ଠିଆହୋଇ ଯୁବକ କହିଲା—ତୁମେ କଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରିଯିବ ମାୟା ? ସତେ ଯେପରି ଏଇ ଧାଡ଼ିକ କଥାରେ ବିଶେଷ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପୁରି ରହିଚି । ଯୁବତୀଟି ଯୁବକ ଅନ୍ତରର ଦରଦ ବୁଝି ପାରିଲା ପରି କହିଲା —ନା ମ, ତମକୁ ଛାଡ଼ି ଫେରିଯିବାକୁ ମୋର ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ଇଚ୍ଛା ହେଉଚ୍ଛି ?

—ସତ କହୁଚ ମାୟା ?···ସତେ କଣ ତୁମେ ମୋତେ···

ସେ କଥା ତୁମେ କାହୁଁ ବୁଝିବ ବିଜୟ ବାବୁ ! ତମକୁ ଦେଖିଲା ଦିନୁ·····

—ମାୟା !

ଯୁବକଟି ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ଚକ୍ଷୁରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ମାୟା ଆଡ଼କୁ । ମାୟା ମଧ୍ୟ ଯୁବକର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ବଙ୍କ କଟାକ୍ଷପାତ କରି କହିଲା —ହୁଁ, ତମେ ଖାଲି·····

—କୁହ ମାୟୁ ।

—ନା ।

ଯୁବକ ହସି ଉଠିଲ । ସେ କଥାପଦକରେ କ ମାଦକତା ଥିଲ କେଜାଣି ଯୁବକ ଆନନ୍ଦରେ ପାଗଳ ହୋଇଉଠିଲ । ତାପରେ କହିଲ—ତମ ଅପାଙ୍କୁ କହି ଆସିଛ ତ ମାୟୁ ?

—ତମର ନାଁ କହି ଆସିଚ ।

— ଦିନବେଳେ । କାହିଁକି·····

—ନା, ସେ ଦିନବେଳେ ମୋତେ ଜମାରୁ କୁଆଡ଼େ ଛାଡ଼ି ଦେଉନି । ହେଲେ······

—କୁହ ମାୟୁ, ନିରବ ରହିଲ ଯେ । ସଙ୍କୋଚ କରୁଚ ନା କଣ ?

ମାୟୁ ସାମାନ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତାକରି ଲଜ ଲଜ ହୋଇ କହିଲ— ସତେ କଣ ଅପା ତମ ଭାଇଙ୍କୁ·········

—ମୁଁ ତ କେତେଥର ଶୁଣିଲଣି । ତମ ଜ୍ୱାଇଁଙ୍କର (ପ୍ରଭାକର) ମରିବାର ଏଇତ ପ୍ରାୟୁ ଦୁଇମାସ ହୋଇଗଲ । ତମ ଅପା ଯଦି ବର୍ଷେ ମୃରିବା ଯାଏଁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି·····

—ନାଁ । ସେ ବୋଧହୁଏ କରିବ ନାହିଁ । ଜ୍ୱାଇଁ ଯେ ମରିଗଲେ ଅପା ସେଥିପାଇଁ ମୋଟେ ଦୁଃଖ କରୁନି । ମୋତେ ଜଣାପାଉଚ୍ଛି ସେ ଏଣିକ ଯେପରି ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଶାନ୍ତିରେ ରହିଚ ।

—ସତେ ?

—ତମେ କଣ ଜାଣି ପାରୁନ ତମ ଭାଇଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ ? ବିଜୟୁବାବୁ ! ତମେ ଯାହାକହ, ମୁଁ ବି ଏଇଟା ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବୁଚ । କାରଣ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ବାହା ହେବାପାଇଁ ତାଂର ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା ଥିଲପରି ଜଣା ପଡୁନ ଥିଲ । ତାର ଯାହାଙ୍କୁ

ମନ ତାକୁ ବାଧା ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଆଜକାଲି ତ ଚଳିଲାଣି ମନକଲେ·····

—ତା ଅବଶ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ମାୟା । ତେବେ···ତେବେ ମୁଁ କଣ ତମକୁ······

— ତମର ଅନ୍ତରର ଆଶା ଯେତିକ, ମୋର ଯେ ତା ଅପେକ୍ଷା କେତେ ଗୁଣରେ ବେଶୀ ତା ମୋ ବ୍ୟତୀତ ବୋଧହୁଏ ଆଉ କେହି ବୁଝିପାରିବେ ନାହିଁ ବିଜୟବାବୁ ।

ଏଇ ଦୁଇଟି ଯୁବକ ଯୁବତୀର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଥିଲାବେଳେ ତେଣେ ଅଳ୍ପଦୂରରେ ଠିଆହୋଇ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହୁଥିଲେ— ଗଦାଧରବାବୁ ! ସେ ଦୁଇଟିକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଚିହ୍ନିପାରୁଥିବେ । ସେଦିନ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେଇ ଦେଇଥିଲି ।

—ହଁ, ଯୁବକଟି ତ ଆପଣଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ନରେନ୍ଦ୍ର-ବାବୁଙ୍କ ଭାଇ ବିଜୟବାବୁ । ଆଉ ସେଇ ଯୁବତୀ ? ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଆଖିର ଚାହାଣି ଦ୍ୱାରା କେଣେ ତ ସେ ଯୁବକ ସହିତ ମଟୁରାଳାପରେ ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇଯାଇଛି ।

—ସେଇ ଆଖିର ଚାହାଣୀ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଅସ୍ତ୍ର ! ସେଇ ଅସ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ପୁରୁଷର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସଂଯମ-ପ୍ରାଚୀରକୁ ଅକ୍ଳେଶରେ ଧୂଳିସାତ୍ କରିଦେଇ ପାରନ୍ତି । ସେଇ ଅସ୍ତ୍ର ବଳରେ ପୁରୁଷ ଜାଣି ଶୁଣି ସୁଦ୍ଧା ନାରୀ ନିକଟରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରେ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଏ କଥା ଶୁଣି ଗଦାଧର ବାବୁ ମୃଦୁହେଁ ହସିଲେ । ତାପରେ ସାମାନ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତାକରି ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ – ଆପଣଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ବୋଧହୁଏ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ନିଶ୍ଚୟ ତାଙ୍କର ଏଇ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଭଗ୍ନୀ ମାୟାକୁ ଏ ଯୁବକ ସହିତ ଅବାଧରେ ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି,

ହୁଏତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।
ଆଉ ଏ ମାୟା ନିଶ୍ଚୟ ତାଙ୍କର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ।

—କେବଳ ମାୟା ନୁହେଁ ଗଦାଧରବାବୁ ! ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ । ସେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ରୂପରେ ମୁଗ୍ଧ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ । ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱାମୀର ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ଚକଚକ୍ୟ ବେଶ-ଭୂଷାରେ ନିଜକୁ ସଜାଇ ସମୟ ଅସମୟରେ ନରେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ କୋଠାକୁ ଯିବା ଆସିବା କରୁଛନ୍ତି ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ନିଜ ଡ୍ରଇଁରୁମର ଗୋଟିଏ ଚଉକି ଉପରେ ବସି ଖଣ୍ଡିଏ ବହିରେ ମନୋନିବେଶ କରିଥିଲେ । ବେଳେ ବେଳେ ଶୂନ୍ୟକୁ ଅନାଇଁ କଣ ଚିନ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି । ବହିର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ସହିତ ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରାର ବୋଧହୁଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଳ୍ପହିଁ ଜଣାଯାଉ ନ ଥିଲା ।

ଏହି ସମୟରେ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସହକାରୀ ମିସ୍ ଛାୟା ଦେବୀ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବହିଟି ବନ୍ଦକରି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଲେ । ଛାୟାଦେବୀ ଗୋଟିଏ ଚଉକି ଅଧିକାର କରି ନେଇ ନେଇ କହିଲେ—ସୁପ୍ରଭାତ···

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୃଦୁହସି କହିଲେ—ତୋ ଜୀବନରେ ସୁପ୍ରଭାତଟା ନିଶ୍ଚୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ତେବେ ତମର ଏ ସୁପ୍ରଭାତ ଅର୍ଥଦ୍ୟୋତକ ପରି ମନେ ହୁଏ—ହୁଏତ କୌଣସି ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ଦେବାକୁ ଏ ପ୍ରଭାତରେ ଏଠାକୁ ତୁମର ଆଗମନ, ······ନା ?

ଛାୟାଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମାନ ନିଶ୍ଚୟ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ···କିନ୍ତୁ କେତେ ଦିନ ଏ ଅଭିନୟ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ମୋତେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ମୋର ହୁଏତ ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ଧରାପଡ଼ି ଯାଇପାରେ । ସାମାନ୍ୟ ଟେର୍ ପାଇ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିଗଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ସୁସମ୍ବାଦ ପାଇବାର ଆଶାଟା ଦୁଃସମ୍ବାଦରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରେ ।

—ନା, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଥିବନି । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ······

—କଣ କହୁଛନ୍ତି ?

—ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ କଣ ତାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କବଳକୁ ଆଣି ସାରିଲେଣି ?

—ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଆଣି ସାରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସ୍ୟାପରେ ଆପଣଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ପନ୍ଥା କଣ ? ଏହାପରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିପାରେ କି ?

—ନା, ସେ ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟିହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ନାଟକର ଶେଷ ଯବନିକା ପଡ଼ି ସାରିଥିବ । ମାୟା ଦେବୀଙ୍କର ମାୟା ଧରା ପଡ଼ିଯିବା ପୂର୍ବରୁ କାମୁକ ପତଙ୍ଗର ନିଆଁରେ ଦଗ୍ଧୀଭୂତ ହୋଇ ସାରିଥିବ । ସେଦିନ ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍‌ରେ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଯେଉଁ ଘନୀଭୂତ ରହସ୍ୟ ପଛରେ ମୋତେ ଧାଇଁବାକୁ ହେଉଚି, ତାର ସମାଧାନ ଶୀଘ୍ର ହୋଇଯିବ । ସେତେବେଳେ ଯାଇଁ ତମକୁ ଏ ଅଭିନୟ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରୁ ଛୁଟି ମିଳିବ । ଛାୟାଦେବୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ହସି ଉଠିଲେ । ଛାୟାଦେବୀ ମଧ୍ୟ ହସି ଉଠିଲେ ଏ ଅଭିନୟ କଥା ଭାବି ।

କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ ଛାୟା ଦେବୀ ବିଦାୟ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କୋଠରୀ ଭିତରେ କିଛି ସମୟ

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ପଦଚାରଣ କଲାପରେ ସାଇକେଲ ଖଣ୍ଡିକ ଧରି ପଦାକୁ ବାହାରିଗଲେ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଥାନାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସେତେବେଳେ ନିମ୍ନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କର ଡାଏରୀ ଦେଖିନେଉଥିଲେ । ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି କାମ ବନ୍ଦ କରି କହିଲେ—ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆପଣ ଆସି ଯାଇଚନ୍ତି । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବସିଥିଲି ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଗୋଟିଏ ଚଉକି ଅଧିକାର କରି ନେଉ ନେଉ କହିଲେ—ମୋ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବସିଥିଲେ ଆପଣ ?

—ହଁ, ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ଉପରୁ କପରି ଘନ ଘନ ଚିଠି ଆସିଲାଣି ଯେ ସେଇ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାଁକି ଗିରଫ ହୋଇ ପାରି ନାହିଁ । ଏରେଷ୍ଟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ଆପଣଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଜଣାଇ ଦେବି ବୋଲି......

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ —ଏରେଷ୍ଟ କରିବେ ? କାହାକୁ ?

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ନିଆଁ ଧରାଇ ପାଟିରୁ ଧୂଆଁ ଛାଡ଼ୁ ଛାଡ଼ୁ କହିଲେ—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଯେ ହତ୍ୟାକାରିଣୀ ଏ କଥା ଆପଣ କଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଚନ୍ତି ?

—ସେଇଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆପଣ ବାହାରିଛନ୍ତି ?

—ସେ ଯେ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ମୂଳକାରଣ ଏହାର ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ପାଇ ସାରିଲିଣି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କୁ ବି କେତେଥର ଦେଖେଇ ଦେଲେଣି । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଆପଣତ ଆମ ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ ସନ୍ଦେହ କରିଛନ୍ତି ।

—ତା ବୋଲି······

—ନିଶ୍ଚୟ । ଆସାମୀ ଆମ କବଳକୁ ଚାଲି ଆସିବା ଦରକାର । ଏଥିରେ ଆପଣଙ୍କର ମନା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଅଛି ବୋଲି ମୁଁ ମନେ କରେନା । ବରଂ ସେ ନିଜେ କି ତାର ଭଉଣୀ ମାୟା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭୀଷଣ କାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ଭାବରେ ଜବତ କରିନେବା ଉଚିତ ।

—ତା ହେଲେ ଯେ ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ମୂଳ କାରଣକୁ ଆପଣ ଧରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

—ଏଇତ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ।

। କୌଣସି ନ୍ୟାୟପତିଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

—କିନ୍ତୁ ଏଣେ ଯେ ଉପରସ୍ଥ ହାକିମଙ୍କ ତାଗିଦ୍‌କୁ···

—ମୁଁ ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି ।

—ମାନେ ?

—ସେଇ ଉପରସ୍ଥ ହାକିମଙ୍କ ପାଖରୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏ ବିଷୟ ନେଇ ଆପଣଙ୍କୁ ବିବ୍ରତ କରିବା ଭଳି ଆଉ କୌଣସି କାଗଜ ଆସିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଚାହେଁ, ଯେପରି ଆସାମୀ ଅତି ଆଗ୍ରହର ସହିତ ତାର ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରିବ —ଯେପରି ତାର କଥାଗୁଡ଼ାକ ରେକର୍ଡ ହୋଇ ରହିଯିବ ।

—ମାନେ ? ମୁଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କ କଥାର କୌଣସି ଅର୍ଥ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।

—ଯଥା ସମୟରେ ବୁଝିପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଏତିକି ମୋର ଅନୁରୋଧ, ମୋର ମତ ନ ନେଇ ତାକୁ ଏରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଯିବେ ନାହିଁ । ତା ହେଲେ ମୁଁ ଏଇ ନାଟକରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବି ନାହିଁ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ମୃଦୁହାସ୍ୟ କରି ଉଠିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ହସି କିନ୍ତୁ ବିସ୍ମୟମିଶ୍ରିତ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ନାଟକ ! ଆପଣଙ୍କୁ ଏସବୁ ନାଟକ ପରି ଲାଗୁଛି ନା କଣ ! !

—ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ—ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ମୂଳକାରଣ ଜଣାପଡ଼ିଲା ମାତ୍ରେ ଦେଖିବେ ମୁଁ କେତେ ବଡ଼ ନାଟକର ପରିଚାଳକ । ଏଥିରେ ଅବଶ୍ୟ ମୋର ବେଶୀ ବାହାଦୁରି ନାହିଁ । ବାହାଦୁରି ଅଭିନେତ୍ରୀ ଓ ଅଭିନେତାଙ୍କର ।

—ଆଃ ! ମୋତେ ଯେ ଆହୁରି ଆପଣ ରହସ୍ୟ ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ଦେଲେଣି । କଣ ଯେ ଆପଣଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଁ ଜମା ବୁଝି-ପାରୁନାହିଁ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ନିଜ ଓ୍ୱାଚକୁ ଥରେ ଦେଖି ନେଇ ଚଉକିରୁ ଉଠି କହିଲେ—ବୁଝିବାକୁ ହୁଏତ ବେଶୀଦିନ ଆଉ ଲାଗିବନି । ······ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଆସେ ।

—ଆସିଥିଲେ କୁଆଡ଼େ । କିଛି ନ କହି ଚାଲିଗଲେ ଯେ !

ଆସିଥିଲି ଯୋଉଥିପାଇଁ, ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଥମେ ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉଠି ତାର ମୀମାଂସା ହୋଇ ସାରିଲାଣି ।

—ମାନେ ?

—ଆସିଥିଲି ଏଇ ଆରେଷ୍ଟ କରିବା କଥା ଆପଣଙ୍କୁ ମନା କରିଦେବାକୁ । ଆପଣ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ଆଜ ଆରେଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଚନ୍ତି, ଏ କଥା ଆପଣଙ୍କର ମନୋଭାବରୁ ବୁଝି ପାରିଥିଲି ।

—ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲିଲେ କୁଆଡ଼େ ?

—ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆସନଧାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସାମାନ୍ୟ ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲେ—"କୌଣସି ବିଶେଷ କାମରେ ନିଶ୍ଚୟ······"

—ଏଇ କେସ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ ବଳେ ଜାଣି ପାରିବେ ଯେ । ଗୋପନୀୟ କାଗଜପତ୍ର ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବ ।

ଏତିକି କହି ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଚାଲିଗଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁଙ୍କ ମନୋଭାବରୁ ଜଣାଗଲା, ସେ ଯେପରି ଅତ୍ୟଧିକ ଭାବେ ରହସ୍ୟ ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହେଲାପରି ବୋଧ କରୁଛନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀର ଚାନ୍ଦ ନୀଳ ଆକାଶ ପଟ୍ଟରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରି ସାରିଥିଲା । ସତେ ଅବା ସେ ଆଜି ନିଜର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୁନିଆ ଆଗରେ ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ଅତିଶୟ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ—ଏବଂ ସେଇ ଉତ୍କଣ୍ଠାକୁ ଏଡ଼ି ନପାରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଚାଲିଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତି ହୁଏତ ତା'ର ଦର୍ପକୁ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ତା'ର ସୁନ୍ଦର ରୂପକୁ ସାମାନ୍ୟ ମଳିନ କରି ଦେଇଛି । ସହର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ ତିନିକୋଣିଆ ପାର୍କର ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସି ଜଣେ ଯୁବକ ଚନ୍ଦ୍ରର ଏଇ ମଳିନ ରୂପଶ୍ରୀକୁ ଦେଖୁଥିଲା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏଇ ଚାନ୍ଦ ହସିଉଠି ଏଇ ବଗିଚାର ଗଛଲତାକୁ ହସାଇବ ଏବଂ ସେ ନିଜେ ବି ହସି ଉଠିବ ନିଜର ପ୍ରେମିକାର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ପରଶ ପାଇ ।

ରାତି କ୍ରମେ ହୋଇ ଆସିଲା । ପାର୍କ ଭିତରେ ଥିବା ବିଜୁଳି ଆଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଜଳି ଉଠିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରତେଜରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଜି ନିଷ୍ପ୍ରଭ । ଯୁବକ ପାର୍କ ଭିତରକୁ ଆସିଥିବା ରାସ୍ତାକୁ ଚାହିଁଥାଏ

ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଘଡ଼ିଆଡ଼କୁ ଆଖି ପକାଏ, ଯେପରି କାହାର ଅପେକ୍ଷାରେ ସେ ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବେ ବସି ପାରୁନାହିଁ । ସେ ସହର ରାସ୍ତାର ଏପାଖ ସେପାଖ ଚାହିଁ ନେଉଥାଏ । ପୁଣି ସେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସିପଡ଼ି ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଚାହିଁ ବିଚଳିତ ହେଉଥାଏ । ଯୁବକକୁ ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ଏ ହତାଶାର ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ତରୁଣୀ ସେହି ଯୁବକ ନିକଟକୁ ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା । ତରୁଣୀର ଲମ୍ବା ବେଣୀ ଦୁଇଟି ବେକର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱ ଦେଇ ସାମନା ଉନ୍ନତ କୁଦ୍ଧତ ବକ୍ଷ ଉପରେ କୃଷ୍ଣ ନାଗପରି ଖେଳୁଥିଲା । ଜର୍ଜେଟ୍ ଶାଢ଼ୀର ଶେଷଅଂଶ ମୃଦୁ ସମୀରର ଆଘାତରେ ଜୟପତାକା ଉଡ଼ାଉଥିଲା । ସ୍ନୋ ପାଉଡର ବୋଳା ମୁହଁ ବିଜୁଳୀ ଆଲୋକରେ ବେଲଜିଅମ୍ ଆଇନା ପରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଇଭିନିଂ-ଇନ୍-ପ୍ୟାରିସର ମହକଟା ବହୁତ ଦୂରରୁ ବାରି ହେଉଥାଏ । ଯୁବକ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯୁବତୀଟିକୁ ଚାହିଁ ନେଇ କହିଲା—ବାଃ ! କି ଚମତ୍କାର ତୁମେ ଆଜି ଦିଶୁଛ ମାୟା !

ଯୁବତୀ କୃତ୍ରିମ ଗମ୍ଭୀର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲା—ଏ··· ତୁମେ ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ ! ଅଯଥା ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶଂସା ଢାଳିବାକୁ ତମର ବୋଧହୁଏ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଗଲାଣି ।

—ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ ମାୟା ! ସତେ ତୁମେ ଆଜି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଛ । ତୁମର ଏଇ ବିଳମ୍ବ ଦେଖି ଭାବିଥିଲି ହୁଏତ······

ଯୁବକ ତା କଥାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯୁବତୀଟି ଆହୁରି ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ଯୁବତୀ ପୂର୍ବପରି ମୃଦୁହସି କହିଲା—ମୁଁ

ତା ଜାଣି ଜାଣି ବିଲମ୍ବ କରନି, କେତେ ବାଟ ଆସିଥିଲ—ପୁଣି ଫେରିଯିବାରୁ·····

—ଫେରିଗଲ ?

—ହଁ, ଏଇ ଦେଖୁନା, କହୁ କହୁ ଯୁବତୀ ତାର ହସ୍ତସ୍ଥିତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ଯୁବକ ହାତକୁ । ଯୁବକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଟି ହାତରେ ଧରି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—କଣ ଅଛି ଏଥିରେ ? ଏଥିଲାଗି ପୁଣି ଫେରିଗଲ. କି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ?

—ଏଇ କାଗଜଟିକୁ ପଢ଼ିଲେ ସବୁ ଜାଣିପାରିବ ଯେ ।

—କହନା କଣ ?

—ଏଇ ଦେଖ, ଯୁବତୀ ଖବର କାଗଜର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲା । ଦୂରର ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ସେଇ ହେଡ୍-ଲାଇନ୍‌ଟା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା—

—ହତ୍ୟାକାରୀ ଗିରଫ୍ ।

ଖବର କାଗଜରୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଆଣି ଯୁବକ ପ୍ରଶ୍ନକଲା—ହତ୍ୟାକାରୀ ? ଏକଣ ତୁମର ସେଇ·····

— ପଢ଼ନା ଆଗେ । ସବୁ ବଳେ ଜାଣିପାରିବ ଯେ ।

ସେଥର ଯୁବକଟି ହେଡ୍‌ଲାଇନ୍ ତଳର ବିଷୟ ବସ୍ତୁକୁ ମନୋନିବେଶ କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାସ ତଳେ ସ୍ଥାନୀୟ ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସ ହେଡ଼କ୍ଲର୍କ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ କେହି ହତ୍ୟା କରିଥିବା ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ହତ୍ୟାକାରୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧରା ପଡ଼ି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଆସାମୀ ଗତକାଲି ଧରା ପଡ଼ିଛି । ସେଇ ଆସାମୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ମୂଳତଥ୍ୟ ତାଠାରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲାଣି । ଜଣାଯାଏ ହତ୍ୟାକାରୀ ଏଥିଯୋଗୁଁ ପାଗଳ ହୋଇଛି ···ଇତ୍ୟାଦି ।

ଓଃ ଏଇ କଥା ! ଏ ଖବରଟା ବୋଧହୁଏ ତୁମେ ତୁମର ଅପାକୁ ଶୁଣେଇବାକୁ ପୁଣି ଘରକୁ ଫେରି ଯାଇଥିଲ !

—ଅପା କିନ୍ତୁ ଏ ଖବରଟା ଶୁଣି ମୋଟେ ଖୁସି ହେଲନି ।

ତାଙ୍କର ବୋଧହୁଏ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ କଥା ମନେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିବ, ସେଥିପାଇଁ ହୁଏତ···

—ନା, ଏଇ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ସେ ମୋଟେ ଭଲ ପାଉ-ନଥିଲି । ସେ ମରିଯିବାରୁ ସେ ଯେମିତି ଶାନ୍ତି ପାଇଥିଲି । ତେଣୁ ଏ ଖବର ଶୁଣି ଦୁଃଖିତ ହେଲାପରି ଜଣାଗଲା ।

—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

—ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଣ ଅଛି ? ଯେ ଯାହାର ମରଣ କାମନା କରେ ସେ ମରିଗଲେ ମରଣ କାମନା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କଣ ସୁଖୀ ହୁଏ ନାହିଁ ?

—ତଥାପି ସ୍ୱାମୀତ —ପୁଣି ସେଇ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଯେ ହତ୍ୟା କରିଚି ସେ ଯେତେବେଳେ ଧରା ପଡ଼ି ଯାଇଚି······

— ଫେରି ସେଇ କଥା କହିଲ ଯେ - କହିଲି ପରା ଅପା ତାଙ୍କୁ ମୋଟେ ଭଲ ପାଉନଥିଲା । ବରଂ ଠାକୁରଙ୍କୁ କେତେଥର ମନାସିଚି ସେ ମରିଯାଉ ବୋଲି ।

—ତେବେ ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ଯେ ପୋଲିସ ତାଙ୍କୁଇ ହତ୍ୟା-କାରିଣୀ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ ନ କରିଚି ।

—ନ କରିଚି ବୋଲି କେମିତି ଜାଣିଲ ? ମୁଁ ତ ଶୁଣି ପାରିଥିଲି ଏଇ ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀ ଧରାହେବା ପୂର୍ବରୁ ପୋଲିସ ଅପାକୁ ପ୍ରଥମେ ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲା ।

—ଏଁ !

—ଏଥିରେ ତ ଅସ୍ୱାଭାବିକ କିଛି ନାହିଁ ବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ, ଏ ତ ସ୍ୱାଭାବିକ ।

ଏତକ କହିସାରି ଯୁବତୀ ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକରେ ତାର ଗୋରା ତକ୍ ତକ୍ ମୁହଁ ଖଣ୍ଡିକ ସ୍ୱର୍ଗ ଅପ୍ସରା ଉର୍ବଶୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ସତେ ଅବା ଉପହାସ କରୁଛି । ଯୁବକ ସେଇ ମୁହଁ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ନିର୍ନିମେଷ ନୟନରେ ।

ଏପରି ମୋ ଆଡ଼େ କାହିଁକି ଚାହିଁ ରହିଛ ? ଯୁବତୀ ମୃଦୁ ହାସ୍ୟ କରି କହିଲା । ଯୁବକ ଆହୁରି ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇ କହିଲା—ସତେ ···ସତେ ଆଜି କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛ ତୁମେ !

ଯୁବତୀ ଠିକ୍ ପୂର୍ବପରି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଯୁବକ କଣ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ ଏଇ ହସତଳେ କେତେ ବଡ଼ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ପ୍ରତାରଣା ରୂପକ ବିଷଧର ସର୍ପ ଲୁଚି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି ତାକୁ ଦଂଶନ କରିବା ପାଇଁ ।

କେତେ ଦିନ ପରେ ଆକାଶରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ନଇଁ ଆସିଛି । ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ପରେ ମାଡ଼ି ଆସିଛି ରାତି । ଜଣେ ଲୋକ ଗୋଟିଏ କୋଠାରୁ ବାହାରି ବାଟରେ ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । କିଛି ବାଟ ଗଲାପରେ ପୁଣି କୋଠାକୁ ଫେରିଆସି ଡ଼ାକିଲା—ବିଜୁ ! ବିଜୁ !

ପାହାଚଆଡ଼ୁ ଯୋତାର ମଚ୍ ମଚ୍ ଶବ୍ଦ ଭାସି ଆସିଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଆଗରେ ଆସି ଠିଆହେଲା ଗୋଟିଏ ଯୁବକ, ଲୋକଟି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—ମାମୁଁଠାରୁ ଆଉ କୌଣସି ଖବର ପାଇଥିଲୁ ?

ଯୁବକ କହିଲା—ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠିକି ଯିବି । ଆଜି ରାତି ମେଲ୍ ରେ କଲିକତା ଚାଲିଯିବାକୁ ଠିକ୍ କରିଛୁଁ । ଆଉ ଆପଣ ?

—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆଜ କୃଷ୍ଣପୁର ଚାଲି ଯିବି । ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ତମକୁ । ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ନ ଥିଲେ ଏକାଥରକେ ଦୁଇଟା ଶୀକାର ମାରିବା ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତି ।

—"ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ପରି କମ୍ ଲାଭବାନ ହୋଇନି ସାର୍ ! ମାଧୁରୀ ପରି ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ ମୋର ଲୋଡ଼ା ଥିଲା, ତା ହୋଇ ପାରିଛି । ଆମ ବାହାଘରଟା ଆପଣ ଦେଖି ପାରିବେ କି ନା ମୁଁ କେବଳ ସେଥିପାଇଁ ବେଳେବେଳେ ଦୁଃଖିତ ହେଉଛି ।

—ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖ କରନା । ଜୀବନରେ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ଆଉ କେବେ ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ ହେବ କି ନା ଜାଣି ହୁଏ ନାହିଁ । ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ । ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ତୁମେ ମୋର ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛ । ମୋଠୁ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଛ ସେଥିରେ ତୁମେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ ଚଳିପାରିବ । ଆଚ୍ଛା ! ମୁଁ ଫେରି ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ଏଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ ।

ଯୁବକ କୋଠା ଉପରକୁ ପୁଣି ଚାଲିଗଲା । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ସହର ରାସ୍ତାରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକରେ ଲୋକ ଗହଳି ବଢ଼ି ଉଠିଛି । ଲୋକଟି ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା ଛାଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଗଳି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ଗଳି ପାର ହେବା ପରେ ଦୂରେ ପଡ଼ିଲା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଡ଼ିଆ । ପଡ଼ିଆ ସେପାଖରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ କ୍ୱାଟର । ଲୋକଟି ଗୋଟିଏ କ୍ୱାଟର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲା । ଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଆନନ୍ଦରେ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ଲୋକଟି ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଚାହିଁ ନେଇ କହିଲା—ଚମତ୍କାର ! କି ସୁନ୍ଦର ତୁମେ ଆଜ ଦିଶୁଚ ସତେ । ତା ପରେ କଣ ଟିକିଏ ଭାବି କହିଲା—ଓ ବୁଝିଲି । ତମ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ

ହତ୍ୟାକାରୀର ଗିରଫ ଖବର କାଗଜରେ ବାହାରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଏତେ ଖୁସି ହେଲା ପରି ଜଣାଯାଉଛି ।

ଯୁବତୀର କମନୀୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳ କେଜାଣି କାହିଁକି ହଠାତ୍ ଦୁଃଖରେ ଭରିଗଲାପରି ଜଣାଗଲା । ସେ ଧାଡ଼ି କୋଠରୀର ଚୌକି ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ଲୋକଟି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଖାଖି ଚଉକରେ ବସି କହିଲା—ଆଃ । ସ୍ୱାମୀର ମୃତ୍ୟୁ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଏତେଦୂର ତୁମେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛ ! ତା ହେଲେ ତୁମେ ମୋତେ······

ଲୋକଟିକୁ ଆଉ କିଛି କହିବାକୁ ନ ଦେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲେ—ନା, ନା, ‹ କଥା ଆଉ କହନା ।··· କିଏ କହେ ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଏ ନାହିଁ ? ସେ ମରିଛି—ଭଲ ହୋଇଛି—ସେ ମରିଛି ଖୁବ୍ ଭଲ ହୋଇଛି । ସେ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ନ ଥିଲା, ଥିଲା ଗୋଟି ଏ କାଳାନ୍ତକ ପଶୁ ।

—ତେବେ ଝିଅଟି କଣ ତମର ନୁହେଁ ? ଲୋକଟି ପଚାରିଲା ।

—ନାଁ, ସେ ହେଉଛି ମୋର ସାବତ ଝିଅ ।

ତେବେ ତାଙ୍କ କଥା ପଡ଼ିବା ଯୋଗୁଁ କାହିଁକି ଦୁଃଖିତ ହେଲ ?

ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ ଠିକ୍ ସେଇପରି ଥରଥର ଗଳାରେ କହିଲେ —ଦୁଃଖ କରିବନି । ଯିଏ ତାକୁ ମାରିଥିଲା ସେ ଖୁବ୍ ଭଲକାମ କରିଛି । ସେ ପୁଣି ଦଣ୍ଡ ପାଇବ—ମୁଁ ଏଇଟା କଣ ସହି ପାରିବ ? ଯିଏ ତାକୁ ମାରିଛି, ତାକୁ ଦେଖିଲେ ତା ଗୋଡ଼ତଳେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାନ୍ତି, ମୁଁ ତା ପାଖରେ ବନ୍ଦୀହେଲା ପରି ରହି କଷ୍ଟ ଭୋଗୁଥିଲି—ସେ ମୋତେ ଏ ନର୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କଲା । ସେ ପୁଣି ଧରା ପଡ଼ିଛି ! ଉଃ ! ତାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଃଖକଥା ଭାବି ମୁଁ ଆଉ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ରଖି ପାରୁନି । ଭୁଲି ଯାଉଥିଲି—ଫେର୍ ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେ ପକାଇ ଦେଲ—

ଲୋକଟିର ମୁହଁର ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାପରି ଜଣାଗଲା । ମୁହଁ ଉପରେ ତାର ଯେପରି ହସର ରେଖ ଫେରୁଛି । ସେ ଯେପରି ଗଭୀର ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଛି । କହିଲା—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! ସତେ – ସତେ ଏ ଖବର ପା - ତମେ ଖୁସି ।

— ଆହୁରି ଖୁସି ହୋଇଥାନ୍ତି ଯଦି ସେଇ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ପାରିଥାନ୍ତି । ଯି । ତ କୁ ମାରି ମୋତେ ସେ ନରକରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଛି ସେ ଯିଏ ହେଉ ତାରି ପାଦତଳେ ନିଜକୁ ଢାଳି ଦେବାକୁ ମନ ହେଉଛି । ନା, ନା, ମୁଁ ଯିବି—ମୁଁ ଯିବି—ମୁଁ ଯାଇ ଜେଲ୍‌ରେ ତାକୁ ଦେଖି ଆସିବି ।

ଲୋକଟି ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କର ଆହୁରି ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ତାଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଭଲ ଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା । ତାପରେ କଣ ଚିକିଏ ଚିନ୍ତାକରି କହିଲା – ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! ତମେ ହୁଏତ ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣିଲେ ଆହୁରି ଖୁସି ହେବ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଲୋକଟିର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ଲୋକଟି କହିଲା— ତୁମର ସ୍ୱାମୀର ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହଁ ?

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଆନନ୍ଦରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ— ତୁମେ—ତୁମେ ମୋତେ ନେଇଯିବ ସେଠିକି ? ଚାଲ···ଚାଲ – ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖିବି —ତାକୁ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପାଣି ପରି ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବି । ସାରା ଜୀବନ ତାକୁ ପାଖରେ ରଖିବି ।

ଏହା ଶୁଣି ଲୋକଟିର ଆନନ୍ଦର ମାତ୍ରା ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁଣ ବଢ଼ିଗଲାପରି ଜଣାଗଲା । ସେ ଆହୁରି ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଆସି କହିଲା, ଆଃ ! ମୁଁ ଆଜି ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବାନ । ଭାବିଥିଲି ତୁମେ ମୋତେ ଘୃଣା କରିବ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମର ମନକଥା ଜାଣିପାରି ମୁଁ ବିଶେଷ ଖୁସି । ଏଥର ଜାଣିଲି ଆମର ସାରା ଜୀବନ ସୁଖରେ କଟିବ । ତୁମେ ସୁନ୍ଦରୀ, ତୁମେ ମୋର ସବୁ । ଗୋଟାଏ କାହିଁ

କରିବାକୁ ଆସିଥିଲି—କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ ତୁମକୁ ମୋତେ ଦେଇ ଆହୁରି ସୁଖୀ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ସତେ ଅବା ଏକଥା କିଛି ବୁଝି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି, ସେପରି ଭାବରେ ଚୁହିଁ ରହିଲେ । ଲୋକଟି କହିବାରେ ଲାଗିଲା—ତୁମେ ବୋଧହୁଏ ମୋ କଥା କିଛି ବୁଝି ପାରୁନା । ତୁମେ ମୋତେ ଘୃଣା କରିବ ବୋଲି ଏବଂ ତା ପରେ ପରେ ମୋ ଉପରେ କୌଣସି ବିପଦ ଆସିବ ବୋଲି ଏସବୁ କିଛି କହି ନଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛି ଠିକ୍ ତାର ଓଲଟା । ମୁଁ ଯାହାକୁ ଭୟ କରୁଥିଲି ତାହା ତୁମ ପକ୍ଷରେ ଯେପରି ମଙ୍ଗଳ—ତାହା ମୋ ଭାଗ୍ୟକୁ ବି ସେମିତି ଅନେକ ଗୁଣରେ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି ।

—କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଏମିତି କହୁଛ ? ତୁମ କଥା ମୁଁ ଯେ ମୋଟେ କିଛି ବୁଝିପାରୁନି ।

—ପୂର୍ଣ୍ଣିମା । ମୁଁ···ମୁଁ ସେଇ···

—କିଏ ? କିଏ ତମେ ?

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଘଟଣାଟା ବୁଝି ନପାରି ସନ୍ଦେହାନ ଚକ୍ଷୁରେ ଅନେକ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଲୋକଟି କହି ଉଠିଲା—ମୁଁ—ମୁଁ ସେଇ ଭାଗ୍ୟବାନ, ଯେ କି ତମର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲା ।

—ଏଁ । 'ତୁମେ—ତୁମେ ସେଇ···' ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏହା କହି ଆନନ୍ଦରେ ବିହ୍ୱଳ ହେଲାପରି ଲୋକଟିକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ଧରିବାର ଉପକ୍ରମ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପୁଣି ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଆସି କହିଲେ—ନା, ନା, ସେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୀ । ଖବର କାଗଜରେ ବାହାରିଛି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୀ । ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ—ମୁଁ ତୁମକୁ ଆହୁରି ଭଲ ପାଇବି ବୋଲି ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ ।

ଲୋକଟି କହିଲା—ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କର—ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ! ମୁଁ ସେଇ—ଯେ ତୁମ ସ୍ୱାମୀକୁ ଠିକ୍ ଶାସ୍ତି ଦେଇଛି ।—ମୁଁ ସେଇ ଯେ ତୁମର ବାଟରୁ କଣ୍ଟା ସଫା କରି ଦେଇଛି । ମୁଁ ସେଇ ଯେ ତୁମକୁ ନର୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଛି । ଏଇ··· ଏଇ ଦେଖ ତାର ପ୍ରମାଣ—

କହୁ କହୁ ଲୋକଟି ତାର କୋଟ୍‌ର ବ୍ରେଷ୍ଟପକେଟ୍ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଙ୍ଗକରା ପତଳା କାଗଜ ବାହାର କଲା । ସେ କାଗଜ ଉପରେ ବଙ୍କାଟଙ୍କା ହୋଇ କେତେ ଗାର ଟଣା ଯାଇଥିଲା । ସଙ୍କେତ ଚିହ୍ନ କେତେ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ତାକୁ ଓଲଟ ପାଲଟ କରି ଦେଖିଲେ, ସେ କାଗଜରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସେ ଦସ୍ତଖତ ତଳେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟିଥିବା ଗୁରୁପାଞ୍ଚଦିନ ପୂର୍ବର ତାରିଖ ମଧ୍ୟ ଅଛି । କାଗଜଟିକୁ ତଳେ ରଖିଦେଇ ସେ କହିଲେ—ଏଇଟା କଣ ? ଏଥିରୁ ମୁଁ କଣ ଜାଣିବି ?

ଲୋକଟି କହିଲା—ଏହି କାଗଜଟି ଲାଗି ତୁମର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରା ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମେ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକକୁ ହସ୍ତଗତ କରିବାଲାଗି ମୁଁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ତାହା ମୋଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ନ ହେବାରୁ ମୋର ସହକାରୀ ବିଜୟକୁ ଏ ଭାର ଦେଲି । ସେହିଦିନ ଆମେ ଦୁହେଁ ପ୍ରଭାକରବାବୁଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲୁ । ନିସ୍ତବ୍ଧ ରାତିରେ ଘରେ ମାତାଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକାକୀ ପାଇ ତାଙ୍କୁ ବିଜୟ ଛୁରୀ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟାକଲା, ମୁଁ ସେତେବେଳେ ପାଖରେ ଥିଲି । ଯଦି ମୋ ବସାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବ ତାହାହେଲେ ଦେଖି ପାରିବ ସେଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ଯେଉଁ କୋଟ୍‌ଟିକୁ ପିନ୍ଧିଥିଲି ସେହି କୋଟ୍ ଦେହରେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ରକ୍ତର ଦାଗ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗି ରହିଛି । ତାକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ଦାମିକା କୋଟ୍ ଯୋଗୁଁ ଲୋଭ

ସମ୍ବରଣ କରି ନପାରି ରଖିଛୁ ସମସ୍ତ ପାଇଲେ ତାକୁ ଭଲରୂପେ ସଫାକରି ଦେବ ଯେପରି କୌଣସି ଦାଗ ସେଥିରେ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ କିଏ ଜଣେ ପଶିଆସି ବିଦ୍ରୂପ କରି ହସି ଉଠିଲା । ଲୋକଟି ଚମକିପଡ଼ି ଆଗକୁ ଦେଖି କହିଲା—ଓଃ ! ତୁମେ ଆସିଚ ମାୟାଦେବୀ ? ବିଜୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ପାଖକୁ ଆସିବ ବୋଲି କହୁଥିଲା ।

ମାୟା କିଛି ଉତ୍ତର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ରସାନନ୍ଦ ବାବୁ ଓ ଗଦାଧର ବାବୁ ସେହି କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ରକ୍ଷା ହୋଇଛି ଯେ ମାୟା ଦେବୀଙ୍କର ମାୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମେ ଓ ବିଜୟ ନାମଧାରୀ ତୁମର ସଙ୍ଗୀ ଧରା ପଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ବାବୁ ! ଆପଣ ଏ ଭଦ୍ରବେଶଧାରୀ ଲୋକଟିକୁ ଆଗେ ଆରେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ । ଗଦାଧର ବାବୁ, ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଯାଆନ୍ତୁ ସେ କୋଠାକୁ । ସେଠାରୁ ରକ୍ତବୋଳା କୋଟ୍ ଏବଂ ଆଉ କେତେ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ । ସାବଧାନ୍ । ସେଠୁ ଯେମିତି ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ି ନଯାଏ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର କଥା ଅନୁସାରେ ଲୋକଟିର ହାତରେ କଡ଼ା ଲାଗିଗଲା । ଗଦାଧର ବାବୁ ସେହି କୋଠା ଅଭିମୁଖେ ତାଙ୍କର ସାଇକେଲଟି ଛୁଟାଇଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଯା ପରେ ପରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ସେଥିରେ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ—ଏଁ ! ଏ କଣ ହେଲା !

ପୂର୍ଣ୍ଣିମ ଦେବୀ ପାଗଳୀଙ୍କ ପରି ଚିତ୍କାର କରି ଭୂଇଁରେ କମ୍ପିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସେ ପାଖକୁ ଧାଇଁଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଧାଇଁଯାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କୁ ଟେକି ଉଠାଇ ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ, କିନ୍ତୁ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହେଲା । ସାମାନ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରେ ଶରୀରଟି ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଲା ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କିଛି ସମୟ ପରୀକ୍ଷା କଲାପରେ କହିଲେ—ସବୁ ଶେଷ । ହତଭାଗିନୀ ସବୁ ଦିନ ପାଇଁ ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ ନେଇଛି ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ଦୁଃଖରେ ଭରିଗଲା । ତାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଆଡ଼ୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଆଣି କହିଲେ—ଆଉ ପ୍ରମାଣର କୌଣସି ଅଭାବ ନାହିଁ । ଆସାମୀ ନିଜ ମୁହଁରେ ଯାହା କହିଛି ତାହାସବୁ ରେକର୍ଡିଂ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଯନ୍ତ୍ର ପାଖ ଘରେ ସେ ସବୁ ଯନ୍ତ୍ର ମୁଁ ଆଗରୁ ରଞ୍ଜି ରଖିଥିଲି ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର କହିଲେ—ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏ ରହସ୍ୟ ଭିତରେ ପଶିପାରୁନି । ଆପଣ ଯେ କହୁଥିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ମୂଳରେ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ କଣ ହେଲା ? ପୁଣି ଏ ମାୟା ଦେବୀ କିଏ ?

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୃଦୁ ହସି କହିଲେ—ଅଭାଗିନୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ସମୟରେ ଯଦିଓ ଏ ହସିବାର ବେଳ ନୁହେଁ, ତଥାପି ନ ହସି ରହି ପାରୁନି । କାରଣ ଘଟଣା ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ଏଇ ମୋର ସହକାରୀ ମିସ୍ ଗୁପ୍ତାଦେବୀଙ୍କୁ ମାୟାଦେବୀ ସାଜିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲେ—ଏଁ, ଆପଣଙ୍କ ସହକାରୀ ଥିଲେ ମାୟା ଦେବୀର ଛଦ୍ମବେଶରେ ?

ମିସ୍ ଗୁପ୍ତାଦେବୀ ଅଳ୍ପ ହସିଲେ । ସେ କିଛି କହିବା ଆଗରୁ ସମସ୍ତେ ହେଁ ହେଁ ହୋଇ ହସିଉଠିଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର କହିଲେ—ହଁ, ତାପରେ ? ସବୁ ଖୋଲି କହନ୍ତୁ ନା ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର କେତେଦିନ ପରରୁ ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଠିକାର ଜଣେ କାଠ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଭାକରବାବୁ ଏ ମ୍ୟାପ ଖଣ୍ଡି ପାଇଥିଲେ । ଏ ମ୍ୟାପ ଖଣ୍ଡିକ ଗୋଟିଏ ନକ୍ସା ।

ଏ ନକ୍ସା ସାହାଯ୍ୟରେ କୁଆଡ଼େ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ ଭିତରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବହୁତ ଧନ ସମ୍ପଦ ମିଳି ପାରିବ । ସେ ସମ୍ପଦ କୁଆଡ଼େ ବହୁଯୁଗ ଧରି ରହି ଆସିଛି । ଦେବତା ଭୟରେ କେହି ସେଠାରୁ ଆଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । କାଠ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଏ କଥା କହି ପ୍ରଭାକରବାବୁଙ୍କୁ ଏ ମ୍ୟାପ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଠା କାଠ ଠିକାରେ ନେବା ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ । ପ୍ରଭାକରବାବୁ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧନଲୋଭୀ ଏ କଥା ସେ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଭଲ ଭାବେ ଜାଣି ପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ଏ ମ୍ୟାପ୍ ଖଣ୍ଡି ଦେଲାବେଳେ କହିଥିଲା ଦେବୀ ସାଧନା କରି ଏ କାମରେ ହାତ ଦେବାକୁ । ପ୍ରତିଦିନ ଦେବତାଙ୍କୁ ମଦ ଭୋଗ ଲଗେଇ ନିଜେ ପ୍ରସାଦ ପାଇବେ । ପ୍ରଭାକରବାବୁ ସେଠାରୁ ଆସି ଏଠି ଏ କାମ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଧନ ଲୋଭ ହେବା ଦିନୁ ଠିକଏ ଠିକଏ ଦେଶୀ ଜିନିଷର ବ୍ୟବହାର କଲେ । ମାତାଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏ ମ୍ୟାପ୍‌ଟି ଯେ ଖାଲି କଳ୍ପନାରେ ଅଙ୍କିତ ଏବଂ ସେଇ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଯେ କେବଳ କାଠ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅଧିକ ଲାଭ ଉଠେଇବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ଏପରି ଠକେଇଥିଲା ଏ କଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

—ଏଁ ! ଏ ମ୍ୟାପ୍‌ଟା ବି ମିଛ ?

—ହଁ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରବାବୁ, କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରର ଏ ମ୍ୟାପ୍‌ଟି କେବଳ ଠକାଇବା ନିମିତ୍ତ ଦେଇଥିଲା ତାଙ୍କର ସରଳ ବିଶ୍ୱାସର ସୁଯୋଗ ନେଇ । ଦୀର୍ଘ ଚାରିବର୍ଷ ଦେବୀ ପୂଜାପରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଏ ମ୍ୟାପ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଧନରତ୍ନ ଆଣିବାକୁ ସେ କହିଥିଲା । ସେଇ ଚାରିବର୍ଷ ଭିତରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତାର କାଠ ବ୍ୟବସାୟରେ ବହୁତ କିଛି ଲାଭ କରିଥାନ୍ତା । ଖାଲି ଏ କଥା ମିଛ ନୁହେଁ

ସେଦିନ ପାର୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଲୋକର ପିଛା ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାକୁ ଛୁରି କାଢ଼ିବାର ଦେଖି ଆରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ବସିଥିଲେ ସେ ମୋର ନିଜର ଲୋକ । ସେ ଲୋକକୁ ବାଟରେ କୋଠା ଉପରକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁବାକୁ ମୁଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲି । କାରଣ ଏହି ଲୋକ ପ୍ରତି ନରେନ୍ଦ୍ରର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଚୋରର ମନ ସବୁବେଳେ ଶଙ୍କାକୁଳ ଥାଏ । ତେଣୁ ଏପରି ଜଣେ ଅବାଞ୍ଛିତ ଲୋକ କୋଠା ଉପରକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିବା ଦେଖି ଏ ଆସାମୀ ଭୟ ପାଇଥିଲା । ମୁଁ ପାଖରେ ଥାଇ ଏହାର ମୁହଁଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲି । ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ସେତେ-ବେଳେ ଚିହ୍ନିବାପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରିଥିଲି ।

ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର କଥାରେ ବାଧାଦେଇ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଆଚ୍ଛା ଏ ମ୍ୟାପ୍‌ଟା ଯେବେ କେବଳ କଳ୍ପନାରୁ ଅଙ୍କିତ ଏବଂ ଏହା ସାହାର୍ଯ୍ୟରେ କୁବେରର ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବା ଯେବେ ଅଳୀକ ସ୍ୱପ୍ନ, ତେବେ ଏ ବୃଥା କାଗଜ ଖଣ୍ଡକପାଇଁ ଏ କାହିଁକି ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଗଲା ?

—ଏ ଯଦି ଏ କଥା ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତା, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ହତ୍ୟାକରି ନଥାନ୍ତା । ସେଇ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ଏ ମ୍ୟାପ୍‌ଖଣ୍ଡିକ ଦେଲାବେଳେ ସେ ସବୁ ଫାଙ୍କା କଥାଗୁଡ଼ାକ କହିଥିବ ଏବଂ ଏ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ସବୁ ଶୁଣିଛି । ସେ ତା ପରେ ପରେ କପରି ବ୍ରହ୍ମପୁରରୁ ପିଛାଧରି ମାଡ୍ରାସ ମେଲ୍‌ରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଥିଲା ସେ ସବୁ ପରେ କହିବ ଯେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାକରବାବୁ ମରିଛନ୍ତି ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ଓ ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀର ସନ୍ଧାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ଜାଣିବା-ନିମିତ୍ତ ଏ ସବୁ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପୁଣି ଟିକଏ ଦମ୍ ନେଇ ଆରମ୍ଭ କଲେ— ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଯାହା କରି ଆସିଥିଲେ ସେ କେବଳ ଅଭିନୟ ମାତ୍ର । ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ ଅତିଶୟ ବିଚଳିତା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ, ଏବଂ ହତ୍ୟାକାରୀ ପ୍ରତି ରାଗ ଓ ଘୃଣାରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତର ଭରି ଉଠିଥିଲା । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଭର ଜବାବ ଦେଇଥିଲି ଯେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଧରି ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡଦେବି । ଖୁବ୍ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହକାରେ ସେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିନୟ କଲାପରି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସିଥିଲେ । ହତ୍ୟାକାରୀର ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ସେ ଏପରି ପାଗଳିନୀ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ଯେ ମୋର ଆଦେଶକୁ ସେ ଯନ୍ତ୍ରପରି କରି ଯାଉଥିଲେ ।........ଆହା ହତଭାଗିନୀ !........ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କର ଶବ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗକଲେ । ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ସେତେବେଳେ ହତ୍ୟାକାରୀ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦାନ୍ତ କଡ଼ମଡ଼ କରି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠୁଥିଲେ—ଶୟତାନ !

ଆଜି ଅଦାଲତ ଗୃହ ଲୋକାରଣ୍ୟ । ପ୍ରଭାକରବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟାକାରୀ ଧରାପଡ଼ିଥିବା କଥା ଚାରିଆଡ଼େ ଖବର କାଗଜ ପ୍ରଚାର ହୋଇଯାଇଛି । ସେଥିଯୋଗୁଁ ଏହି ବିଚିତ୍ର ମାମଲାର ବିଚାର ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତ ଗୃହ ଆଜି ଭରପୂର ।

ଉତ୍‌କଣ୍ଠିତ ଜନତାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ଲାଗି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟାକଲେ ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଗେଟ୍ ବାହାରେ ମୋଟରର ହର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣାଗଲା । ଜଜ୍ ସାହେବ ଆସି ନିଜ ଆସନରେ ବସିଲେ । ତାପରେ ଜୁରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ନିଜର ଆସନ ଦଖଲ କଲେ ।

ସଶସ୍ତ୍ର ସିପାହୀଙ୍କ ପହରାରେ ନରେନ୍ଦ୍ର କୋର୍ଟ ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲେ । କୋର୍ଟର ସେଲ୍ ଭିତରେ ଥାଇ ସେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଥରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ । ତାପରେ ଅବଜ୍ଞାଭାବରେ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ବିଚାର ଶୁଣିବା ଅପେକ୍ଷାରେ ଠିଆ ହେଲେ ।

ସରକାରୀ ଓକିଲ ଉଠି ନରେନ୍ଦ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଦଫା ଗୁଡ଼ିକ ଓ ପୋଲିସ୍‌ର ରିପୋର୍ଟ ପାଠ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏସବୁ ପଢ଼ା ଶେଷକରି ସେ ଜଜ୍ ଓ ଜୁରୀମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ—

—ମି, ଲର୍ଡ୍ ! ଆସାମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି ସେଥିରୁ ଅନୁମାନ କରି ଯାଇପାରେ ଯେ ଆସାମୀର ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା । ସେହି ବନ୍ଧୁତା ଭିତରେ ରହିଥିଲା ଗୋଟାଏ ଅଦମ୍ୟ ପାଶବିକ ପିପାସା । ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଅତିଶୟ ସୁନ୍ଦରୀ । ନିଜର କୁତ୍ସିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସଫଳ କରିବା ଲାଗି ନରେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନକରି ଅବାଧରେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯା ଆସ କରୁଥିଲା । ଏହି ଯିବା ଭିତରେ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ସଦାବେଳେ ଚେଷ୍ଟିତ ଥିଲା ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀ ପ୍ରଥମେ ନରେନ୍ଦ୍ର ଆଗକୁ ବାହାରୁ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ ପରେ ଧାରାବାହିକ ଯିବା ଆସିବା ଭିତରେ ସେ ଆଉ କୌଣସି ସଙ୍କୋଚ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କଲେ ନାହିଁ । ନରେନ୍ଦ୍ର ସେହି ପରିବାରର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପରି ଚଳିଲା । ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଧ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା । ଅତି

ଜାଣିହା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ନିଜର ଦିଅର ତୁଲ୍ୟ ଭାବି ଅତି ପବିତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ନରେନ୍ଦ୍ର ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧର ସୁବିଧା ନେଇ ଦିନେ ଏକାନ୍ତ ପାଇ ଅତର୍କିତ ଭାବରେ ନିଜର ପ୍ରେମ ନିବେଦନ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣାଇଲା ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବିଚାର କରିଥିବା ହେତୁ ବା ନିଜ ବିବେକର ବାଧାରେ ଆସାମୀ ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହେ ଖଣ୍ଡେ ସେଠାକୁ ଯିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ସରଳମତି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାୟ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ଦିନେ ଆସାମୀ ନିଜର କୁକର୍ମପାଇଁ ଅନୁତାପ କରି କ୍ଷମା ଚାହିଁଥିଲା । ଏଥିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ହସି ହସି କହିଥିଲେ—'ମୁଁ ତ ସେ ସବୁ ମନେ ରଖି ନାହିଁ, ତମେ ଏ ସବୁ ଭାବୁଛ କାହିଁକି ? ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣୀର ଏପରି କେତେକ ସମୟରେ ମନରେ ଦୁର୍ବଳତା ଆସେ । ସେଥିପାଇଁ ଭାବି ମନ ବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମର ସମ୍ବନ୍ଧ ଚିରଦିନ ପବିତ୍ର ହୋଇ ରହୁ । ଏତିକି ମାତ୍ର ମୋର ଜଗତକର୍ତ୍ତାଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଆସାମୀ ସେହିଦିନଠାରୁ ଆଉ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ବେଶି ଯିବା ଆସିବା କରେନା । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟ ବନ୍ଧୁତା ରଖିଥାଏ । ଶାନ୍ତ ସରଳ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ଏହି ଆସାମୀର ପ୍ରରୋଚନାରେ ପଡ଼ି ଶେଷରେ ମଦଖିଆ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ନାନାପ୍ରକାର ଭର୍ତ୍ସନା ଶୁଣି ଆଉ କେବେ ଖାଇବି ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ସଞ୍ଜ ହେବାମାତ୍ରେ ସେ ଘରୁ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ଓ ରାତିରେ ମାତାଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଫେରନ୍ତି ।

ସରକାରି ଉକିଲଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ଜନତା ମନଯୋଗ ଦେଇ ଶୁଣୁଥିଲେ । ଏସବୁ ଶୁଣି ସେମାନେ କ୍ରମେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରି ଉଠିଲେ । କୋର୍ଟ ରୁମର ଦର୍ଶକ ଗ୍ୟାଲେରି

ଭିତରେ ଶାନ୍ତ ରହିବାକୁ ନାହିଁ । ଜଜ୍‌ସାହେବ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ—ଅର୍ଡର—ଅର୍ଡର ।

ଗୋଲମାଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ସରକାରୀ ଓକିଲ ପୁନର୍ବାର କହିଲେ—ଆସାମୀର ସହକାରୀ ବିଜୟ ବେଳେ ବେଳେ ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯା ଆସ କରେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ ।

ଜଣେ ଜୁରୀ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—ବିଜୟକୁ କଣ ପୋଲିସ ଆରେଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ?

—ନା, ପୋଲିସ ତାର କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରାର ।

—ବିଜୟ ଯେ ଏହି କେଶ୍‌ଟିରେ ଜଡ଼ିତ ଏପରି ପ୍ରମାଣ କଣ ଅଛି ?

—ପୋଲିସ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାପଡ଼େ, ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବିଜୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ଘରକୁ ଘନ ଘନ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନେକ କଥା କହିତ । ଏପରିକି ସେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବା ଛଳରେ କହିଛି, ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ତୁମ ଦୁଃଖରେ ବଡ଼ କାତର ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ସେ ପୁଣି ତୁମ ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇବେ ।

—ବିଜୟର ସେଠାକୁ ଯିବାର ଆଉ ଗୋଟିଏ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ଭଉଣୀ ମାୟା ଦେବୀଙ୍କ ରୂପରେ ସେ ସେତେବେଳେ ପାଗଳ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଣେନା ଯେ ମାୟା ବୋଲି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର କୌଣସି ଭଉଣୀ ନାହିଁ । ମାୟା ହେଉଛି ଗୋଏନ୍ଦା ଅଫିସର ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ସହକାରୀ ମିସ୍ ଛାୟା ଦେବୀ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ଭଉଣୀ ଓ ନିଜର ପ୍ରିୟତମା

ଘବ କଥା ଭିତରେ ସେ ଅନେକ କିଛି ଗୁପ୍ତ କଥା କହି ଦେଇଛି ଯାହାକିଛି ଏହି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ରହସ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ ବୋଲି ଧରି ନିଆ ଯିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଡିକ୍ଟାଫୋନ ମେସିନ୍‌ରେ ଯାହା କିଛି ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇ ଯାଇଛି ସେଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼େ, ବିଜୟ ପ୍ରକୃତରେ ହତ୍ୟାକାରୀ ଓ ଆସାମୀ ତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହସ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି ।

—ପରିଶେଷରେ ମୁଁ ଏତିକି କହୁଛି ଯେ ସମାଜରୁ ଏପରି ଅଶୁଭ ଗ୍ରହକୁ ଯେତେବେଳେ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଉଚିତ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇ ହାଜର କରା ଯାଇଛି, ମାନ୍ୟବର ବିଚାର-ପତି ଏହାର ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ବିଚାର କରି ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରନ୍ତୁ—ଏତିକି ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଏତିକି କହିବା ପରେ ସରକାରୀ ଓକିଲ ନିଜର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ସେ ଦିନର କୋର୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସେତିକିରେ ବନ୍ଦ ରହିଲା । ଜନତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପୋଲିସ କୋର୍ଟ ରୁମରୁ ଆସାମୀକୁ ଆଣି ଜେଲ୍ ଭ୍ୟାନ୍‌ରେ ବସାଇଲେ ।

ଦୁଇ ଦିନପରେ ।

କୋର୍ଟ ବିଶେଷ ଲୋକାରଣ୍ୟ । ଆଜି ଦର୍ଶକ ଗ୍ୟାଲେରୀ ଏକବାରେ ନୀରବ । ଏତେ ଲୋକ ସମାଗମ ସତ୍ତ୍ୱେ କୋର୍ଟରୁମ୍ ଭିତରେ ଅଖଣ୍ଡ ନୀରବତା ବିରାଜମାନ କରୁଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରହିଛି ଆସାମୀ ଓ ଜଜ୍ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ।

ସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମତେ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାବୁ, ମିସ୍ ସୁପ୍ରିୟାଦେବୀ, ପୋଲିସ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ରସାନନ୍ଦ ବାବୁ ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ନିଜର ଜମାନବନ୍ଦୀ ଦେଲେ ।

ଅରୁଣା ଆସି ଠିଆ ହେଲା କାଠଗଡ଼ା ଭିତରେ ।

ସରକାରୀ ଓକିଲ ଆସାମୀ ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଶାନ୍ତ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—ତୁମେ ଏ ଲୋକଟିକୁ ଚିହ୍ନ ?

ଅରୁଣା କମ୍ପିତ ଗଳାରେ କହିଲା—ଚିହ୍ନେ, ସେ ମୋର ଦାଦି ହୁଅନ୍ତି ।

—କେତେଦିନ ହେଲା ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଛ ?

—ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ ହେବ ।

—ତୁମର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସ କେତେ ?

—ପ୍ରାୟ ଏଗାର ହେବ ।

—ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ ଆଗରୁ କଣ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ କେବେ ଦେଖିନା ?

—ଦେଖିଥାଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ଚିହ୍ନି ନଥିଲି ।

—ତୁମର ଦାଦିଙ୍କୁ ତୁମେ ଚିହ୍ନି ନଥିଲ ?

—ନା, ଆଗରୁ ସେ ଆମ ଘରକୁ କେବେ ଆସୁ ନଥିଲେ । ଦିନେ ବାବାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଥିଲେ । ସେଦିନ ବାବା ମୋତେ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

—ତୁମକୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ନା ?

—ହଁ, ସେ ଯେତେବେଳେ ଆସନ୍ତି ମୋ ପାଇଁ କିଛିନା କିଛି ଧରି ଆସିଥାନ୍ତି ।

—ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଅ ?

ଅରୁଣା ନୀରବ ରହିଲା ।

—କୁହ, ସତ କଥା କୁହ ।

—ମୁଁ କେବେ ତାଙ୍କ ଜିନିଷ ଛୁଏଁ ନା ।

—କାହିଁକି ?

—ମା ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ ।

—ମା କାହିଁକି ମନା କରିଥିଲେ ?

ଟିକଏ ନୀରବ ରହି ଅରୁଣା କ୍ରନ୍ଦନ ସ୍ୱରରେ କହିଲା—ସେ କୁଆଡ଼େ ବାବାଙ୍କୁ ମଦ ଖିଆ ଶିଖେଇଛନ୍ତି ।

—ତୁମକୁ ଏ କଥା କିଏ ଶିଖେଇଛନ୍ତି ନା ମା'ଙ୍କ ମୁହଁରୁ ତମେ ଶୁଣିଛ ?

ସେହିପରି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ଅରୁଣା କହିଲା—

ନାଁ, କେହି ଶିଖେଇ ନାହାନ୍ତି । ମତେ ଦିନେ ମା ଏ ସବୁ କହିଛନ୍ତି ।

ସରକାରୀ ଓକିଲ ଜଗତ୍‌ସାହେବଙ୍କୁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ଲଭିକଲେ । ମୁହଁରେ ତାଙ୍କର ବିଜୟୀର ହସ ।

—ତୁମେ ତୁମର ବାବାଙ୍କ ମରିବା କଥା ପ୍ରଥମେ କାହା ପାଖରୁ ଶୁଣିଲ ?

—ମା'ଙ୍କ ପାଖରୁ । ସେହିଦିନଠାରୁ ମା' ମୋତେ ଆଉ ବାପଙ୍କ ପାଖକୁ ଛାଡ଼ୁନାହାନ୍ତି । ଦିନେ ମୁଁ ଶୋଇଛି, ମା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆସି ଶୋଇଲେ ମୋ ପାଖରେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋତେ ନିଦ ଲାଗି ଆସୁଥିଲା । ମା ମନକୁ ମନ କହୁଥାନ୍ତି—"ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ କେଡ଼େ ସୟତାନ୍, ତୁମକୁ ମୁଁ ହାଡ଼େ ହାଡ଼େ ଚିହ୍ନିଛି । ତୁମର କାମନା ମୁଁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଦେବି ନାହିଁ—ନାହିଁ—ନାହିଁ ।" ମୁଁ ଚମକି ଉଠିପଡ଼ି ମା'ଙ୍କୁ ଡାକିଲି । ପଚାରିବାରୁ ମା କହିଲେ—କଣ ନିଦ ବାଉଳାରେ କହୁଥିବି, ତୁ ଶୋଇପଡ଼ ।

—ଅଚ୍ଛା, ତୁମେ ଯାଅ ।

ଅରୁଣା କାଠଗଡ଼ା ଭିତରୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ସରକାରୀ ଓକିଲ କହିଲେ—ମି, ଲର୍ଡ । ଆସାମୀ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅପରାଧୀ । ବିରାଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ସେ ଯେଉଁ ଫାନ୍ଦ ପକାଇଥିଲା, ସେହି ଫାନ୍ଦରେ ସେ ଆଜି ନିଜେ ଧରାପଡ଼ିଛି । ରେକର୍ଡ଼ିଂରୁ ଜଣାପଡ଼େ ବିଜୟ ହତ୍ୟାକାରୀ, କିନ୍ତୁ ସେ ଏହି ଆସାମୀର ପ୍ରରୋଚନାରେ ଓ ସାହସରେ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ କରିଛି । ଏହା କେବଳ ଏହି ଆସାମୀର ସୁଯୋଗ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ କରାଯାଇଛି ।

କେବଳ ଏହି ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ହତ୍ୟା ନୁହେଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ହୃଦ-ସନ୍ଦ-କ୍ରିୟା ବନ୍ଦ ହେବାର କାରଣ ହେଉଛି ଏହି ଆସାମୀ । ଆସାମୀର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଯାହାକି ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇ ରହିଛି, ସେ ସବୁ ଶୁଣି ଶୁଣି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏତେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଯେ ସେହି ଉତ୍ତେଜନାକୁ ସେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଚାପି ରଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ହାର୍ଟଫେଲ୍ କଲେ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ଯେ ଆସାମୀ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟାକାରୀ ।

ଜଜ୍‌ସାହେବ ଓ ଜୁରୀଗଣ ମନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଁ କୋର୍ଟରୁମ୍-ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥିତ କକ୍ଷକୁ ଗଲେ । ଉତ୍‌କଣ୍ଠିତ ଜନତା ବିଚାରର ଫଳାଫଳ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ଭାବେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ।

କିଛି ସମୟପରେ ଜଜ୍ ଓ ଜୁରୀଗଣ ଆସି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଜଜ୍ ସାହେବ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲେ—ତୁମର କିଛି କହିବାର ଅଛି ?

—ନା, ମୋର ଆଉ କହୁ କହିବାର ନାହିଁ । ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରମାଣ କୋର୍ଟ ପାଇଛି ସେ ସବୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଉ ବିଶେଷ ଯୁକ୍ତି କରିବା ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ । ମୋର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଶୁଣିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଜଜ୍ ସାହେବ ରାୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ—ଆସାମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି, ବିଶେଷତଃ ନିଜର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଯାହା ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ରେକର୍ଡିଂ କରାଯାଇଛି ସେଥିରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏଯେ ଆସାମୀ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସଫଳତା ଲାଗି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାକର ବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଇଛି ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପାଇଁ ସେ ମଧ୍ୟ ପୁରାପୁରି ଦାୟୀ । ଦଣ୍ଡ ବିଧି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଆସାମୀକୁ ଆଜୀବନ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା ।

ସଶସ୍ତ୍ର ସିପାହୀ ପରିବେଷ୍ଟିତ ନରେନ୍ଦ୍ର ଯାଇ ଜେଲ୍ ଭ୍ୟାନ୍‌ରେ ବସିଲା ।